

Navraag
Jozef De Kesel

Groot Dictee der Leuvense Studenten (p. 13)

'Ik ben een handelsreiziger in het handelsrecht'
De Legende:
Joeri Vananroye (p. 12)

KU Leuven: 'Versoepel taalwetgeving voor buitenlandse professoren'

Strikte regelgeving schaadt internationalisering, aldus universiteit

Buitenlandse professoren moeten na drie jaar een strenge taaltest Nederlands afleggen. 'Onrealistisch en schadelijk', vinden vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt en enkele decanen.

Tekst Simon Grymopnrez

Een buitenlandse professor die aan een Vlaamse universiteit vastbenoemd wil werken, moet drie jaar na zijn of haar aanstelling een Nederlandse taaltest op B2-niveau afleggen. Dat niveau wordt omschreven als 'gevorderd'.

De Vlaamse regel bestaat pas sinds enkele jaren. De KU Leuven kaartte dit eerder aan bij de Vlaamse Overheid en schreef zelfs alternatieve decreetteksten. De vraag wordt evenwel steeds prangender. 'De manier waarop de regel nu bestaat, is onvoldoende realistisch en eigenlijk zelfs schadelijk voor de internationalisering van de universiteit', vindt vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt. 'Vijf jaar om echt goed Nederlands te leren zou bijvoorbeeld een veel realistischer traject zijn dan drie jaar.'

Pollefeyt wordt bijgestaan door Luc Sels, decaan van de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen. 'Deze wetgeving schrikt sterke kandidaten met meerdere opties af, zeker als we expliciet vermelden dat ze binnen drie jaar Nederlands moeten

'Deze wetgeving schrikt sterke kandidaten met meerdere opties af'

LUC SELS
DECAAN ECONOMIE EN
BEDRIJFSWETENSCHAPPEN

'We willen de ruimte hebben om bij een vacature de best gekwalificeerde aan te werven'

LUC SELS
DECAAN ECONOMIE EN
BEDRIJFSWETENSCHAPPEN

kennen. In de academische wereld is het direct kunnen rekruteren van hoogwaardig menselijk kapitaal evenwel een belangrijke factor om internationaal mee te kunnen.'

'We willen de ruimte hebben om bij een vacature de best gekwalificeerde aan te werven', vervolgt Sels. 'In ons domein zitten we al met niet-competitieve salarissen; als daar nog een zo'n strikte taalvereiste bijkomt en Vlaanderen hierin afwijkt van omliggende regio's, is dat nefast.'

Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) laat in een reactie weten dat 'het Nederlands een belangrijke onderwijsstaal binnen het hoger onderwijs is. Dat is het uitgangspunt van de huidige taalregeling die vrij recent is. Een evaluatie van die taalregeling is voorzien in het Vlaams regeerakkoord, en de taaltest voor buitenlandse professoren maakt daar deel van uit.'

Pollefeyt vertelt dat de problematiek in de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) vaak is aangehaald en dat de Vlaamse Overheid op de hoogte is van de bezorgdheid. 'Er is een spanning tussen de nood aan internationalisering aan de ene kant en aan het legitieme behoud van het Nederlands als

bestuurlijke en academische taal aan de andere kant. Soms staan die twee belangen tegenover elkaar. Vandaag is dat maatschappelijk-politiek een urgent thema.'

Pollefeyt roept op tot verandering. 'Er moet een nieuw debat en een nieuwe politieke reflectie komen over de vraag hoe je die twee zaken beter met elkaar zou kunnen verzoenen.'

Uitgebreide berichtgeving pagina 3.

'Vijf jaar om goed Nederlands te leren zou een veel realistischer traject zijn'

DIDIER POLLEFEYT
VICERECTOR ONDERWIJSBELEID

Wat gebeurt er met je bloed na
Bloedserieus?
(p.8)

Na de hype, de ontduchtering:
kritisch kijken naar

MOOCs
(p. 4-5)

Beeldreeks
De eerste verstorning
p. 10-11

Vijf minuten politieke moed

EDITORIAAL

Elke buitenlandse professor die hier wil komen lesgeven (niet eens in het Nederlands) en onderzoek wil doen, moet binnen de drie jaar op B2-niveau Nederlands kunnen spreken.

Voor de goede verstaander: in het Vlaams secundair onderwijs liggen de eindtermen voor Frans en Engels 'maar' op B1, een niveau lager dus.

Vlaanderen is een piepkleine regio. Ondanks die schijnbare handicap doen we het goed, niet alleen economisch en cultureel, ook academisch. Met de KU Leuven en de UGent hebben we internationaal gezien twee sterke universiteiten met stevige internationale reputaties. Voorlopig toch.

De regel voor buitenlandse professoren is namelijk relatief nieuw en wordt pas de laatste jaren sterk afgedwongen. Dat betekent: een onzichtbare, competitieve handicap die zich pas later zal doen gelden.

Want welke Amerikaan of Kroaat ziet het zitten om, naast een berg aan onderwijs- en onderzoeksopdrachten, binnen de drie (!) jaar zich de Nederlandse taal eigen te maken? Als je niet vlot bent met talen: wie kan dit? Of als je omwille van internationaal academisch succes veel reist

en simpelweg de tijd niet hebt? Als je je als jonge buitenlandse professor uit de naad werkt om binnen een bepaalde termijn aan strenge publicatievoorwaarden te voldoen, les te geven en te assisteren? Of simpelweg, als je uit een land als China komt met een volledig ander taalstelsel?

Een versoepeling van deze bizarre regel staat niet gelijk met een overdreven verengelsing van ons hoger onderwijs. Nederlands is de bestuurstaal, en maar goed ook. Uiteindelijk moet iedereen die aan deze universiteit wil blijven lesgeven en onderzoek doen, zich de taal eigen maken, en maar goed ook.

Maar het is zo klinkklaar dat deze taalregel, misschien nobel bedoeld, totaal foute consequenties heeft. Een evenwicht tussen cultuureigenheid en internationale betrokkenheid is nodig. Dat evenwicht ligt evenwel al enkele jaren aan diggelen. Waar de Vlaamse regering nood aan heeft? Gezond boerenverstand en vijf minuten politieke moed.

Simon Grymonprez

Hoofdredacteur. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

Vanaf deze maandag: fietsers krijgen meteen boete voor overtreding

OOK DEZE TOEREN BEBOET
 V.A. MAANDAG 21 NOVEMBER

toegestaan tussen
 19 en 11u

© Josje Kerkhoven

Rechtzetting

In Veto 4307 in 'Fiets niet meer fout parkeren met Quivr' stonden enkele fouten. De ondertitel klonk 'LOKO ontwikkelt overzicht van fietsenstallingen in app', maar het is niet LOKO die de app ontwikkelt, maar Quivr, een onafhankelijke organisatie. LOKO biedt enkel ondersteuning. De site is ook gemaakt in samenwerking met Bicycle Stewards van de KU Leuven. Onze excuses.

SPLINTER Collectieve zelfverminking

Donderdagavond, groepsactiviteit op de Vetoredactie. Van de vele spelletjes die we gingen spelen zijn we weer bij Circle of death beland. De meesten zijn ondertussen al best aangeschoten.

Op *seven, point to heaven* drink ik gezellig mee uit mijn glas water en bid ik Jezus een bedankje: nog niemand spoorde me aan om 'toch gewoon mee te drinken', ik mag meespelen!

Als student niet drinken, dat heeft zijn consequenties: plots is er nog heel weinig waarbij je echt mee kan doen. Cantussen, TD's, indrinken, drankspelletjes, dagdisco's, fakkeestjes, afzuipen ... Bedenk maar eens vijf studentikoze activiteiten niet gelinkt aan alcohol. En dat is maar het topje van de ijsberg. Nog nooit ging ik een avondje op kot chillen met vrienden zonder dat daarbij werd gedronken. Het is een vaste waarde die we nodig hebben voordat we iets zelfs als een sociaal event beschouwen. En wie gaat er nu uit zonder goed bezopen te zijn?

Vier op de tien studenten drinken bijna dagelijks, bijna één op de tien studenten doet wekelijks tot dagelijks aan *binge-drinking*. Alcoholgebruik is een genormaliseerd deel van onze (studenten)cultuur, maar ons gebruik is niet normaal. De schadelijke gevolgen van zo'n overmatig alcoholgebruik zijn niet minder zwaar dan de gevolgen van vele illegale harddrugs. Leverschade, chronische agressie, impotentie, verminderde seksuele beleving, kanker, verslaving, overgewicht en hartproblemen zijn slechts een kleine greep uit het aanbod.

Ik ben hier echter niet om u weer te herinneren aan de gevolgen. Die kennen we ondertussen. Van mij mag iedereen zijn eigen lichaam verneuken zoals hij dat zelf wil. Maar moeten we de mensen rondom ons voortdurend aansporen om hetzelfde te doen? Want het is juist de normalisering van alcoholmisbruik die ervoor zorgt dat we zoveel drinken. Het zijn wijzelf die elkaar voortdurend aanzetten tot drinken: van *eight, pick a mate* tot 'komaan, ik trakteer' tot 'wees nou toch geen pussy'. Het is collectieve zelfverminking.

Toegeven dat je niet graag drinkt is voor velen al moeilijk. En de impliciete druk ligt nog veel hoger: Ik ben nog nooit uitgegaan zonder scheve blikken omdat ik niet drink, en gemiddeld dringen mijn vrienden wel drie keer aan om toch die ene cocktail te nemen en mezelf eens wat te gunnen, terwijl ik het perfect naar mijn zin heb. Wanneer je als student dan iets minder zelfvertrouwen hebt, zit je snel aan de drank.

Al heel wat van mijn vrienden probeerden ooit te stoppen of te minderen. Steevast gaan zij na een maandje weer voluit *cassé*. En dat is niet omdat zij geen zelfdiscipline hebben of omdat ze onontkoombaar alcoholverslaafd zijn. Het is omdat zij sociale wezens zijn die genieten van gezelschap, en het gezelschap hier aan de universiteit wil nu eenmaal dat je meedrinkt.

Dus *please*, ik vraag niet veel. Ik vraag niet om te stoppen met drinken, iedereen doet wat hij wil. Maar kunnen we onze vrienden die hun lever niet op studentikoze wijze willen amputeren, daarin steunen in plaats van hen een schuldgevoel aan te praten? Kunnen we alcohol eens niet als vanzelfsprekend – wachtwoord tot de boomhut – aan iedereen die de avond met ons wil delen opdringen? Kunnen we anders eens presidenten in plaats van nog een rondje doodzuipen?

Niet iedereen wil vanavond helemaal naar de kloten.

Arne Sonck
 De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

'Versoepeling taalwetgeving voor buitenlandse professoren noodzakelijk'

Vicerector Onderwijsbeleid en decanen trekken aan alarmbel

Buitenlandse professoren moeten na drie jaar een strenge taalttest Nederlands afleggen. 'Onrealistisch en schadelijk', vinden vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt en enkele decanen.

Tekst Simon Grymonprez en Simon Thys
Beeld Nero Vanbiervliet

Een buitenlandse professor die aan een Vlaamse universiteit vastbenoemd wil werken, moet drie jaar na zijn of haar aanstelling een Nederlandse taalttest op B2-niveau afleggen. Dat niveau wordt omschreven als 'gevorderd'. In de middelbare school moeten scholieren afstuderen met niveau B1 voor Engels en Frans, één graad lager.

De Vlaamse regel bestaat pas sinds enkele jaren. De KU Leuven kaartte dit eerder aan bij de Vlaamse Overheid en schreef zelfs alternatieve decreetteksten. De vraag wordt evenwel steeds prangender. 'De manier waarop de regel nu bestaat, is onvoldoende realistisch en eigenlijk zelfs schadelijk voor de internationalisering van de universiteit', vindt vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt. 'Vijf jaar om echt goed Nederlands te leren zou bijvoorbeeld een veel realistischer traject zijn dan drie jaar.' 'Het is belangrijk om expertise uit het buitenland binnen te halen', meent de vicerector tenslotte. 'Dat vraagt en eist de politiek ook van ons, terecht. Maar als je aan de andere kant de taaleisen daarrond naar het Nederlands toe dermate onrealistisch organiseert, is dat wat paradoxaal. Als je moedertaal bijvoorbeeld een Aziatische taal is, is dat gewoon niet realistisch om een B2-niveau te halen na drie jaar.'

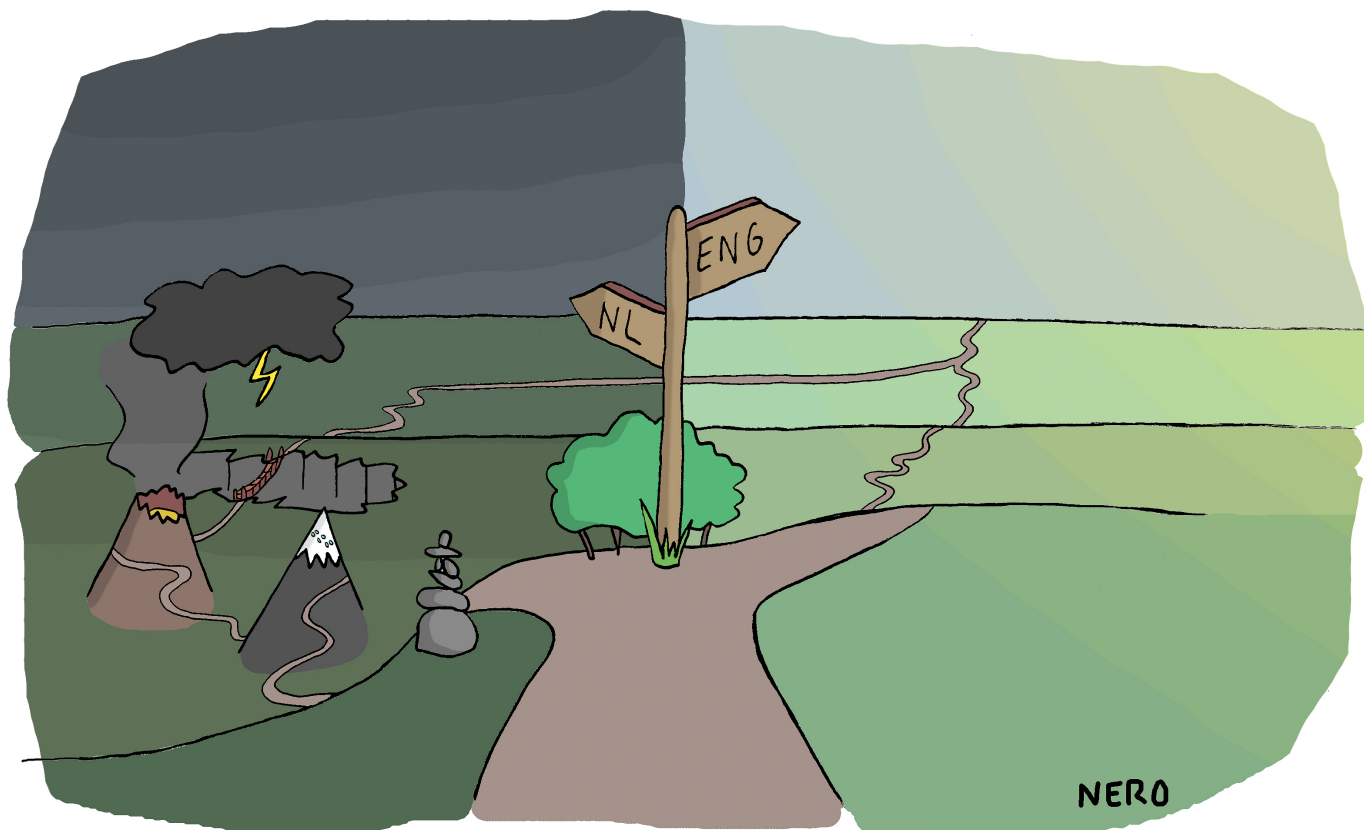
Pollefeyt wordt bijgestaan door Luc Sels, decaan van de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen. 'Deze wetgeving schrikt sterke kandidaten met meerdere opties af, zeker als we expliciet vermelden dat ze binnen drie jaar Nederlands moeten kennen. In de academische wereld is het direct kunnen rekruteren van hoogwaardig menselijk kapitaal evenwel een belangrijke factor om internationaal mee te kunnen.'

'We willen de ruimte kunnen hebben om bij een vacature de best gekwalificeerde aan te werven', vervolgt Sels. 'In ons domein zitten we al met niet-competitieve salarissen; als daar nog een zo'n strikte taalvereiste bijkomt en Vlaanderen hierin afwijkt van omliggende regio's, is dat nefast.'

Daar sluit ook Peter Lievens, decaan van de faculteit Wetenschappen, zich bij aan. 'Ik vind dat het behalen van een B2-niveau na drie jaar een te grote druk legt op nieuwe professoren. B2 is zeer hoog. Als je dat na drie jaar moet ha-

'De taal leren betekent: je integreren in de faculteit'

BERNARD TILLEMAN
DECAAN RECHTSGELEERDHEID

KAN YOU DORA DE JUISTE WAY SHOWEN?

len, is dat een ramp. Een aantal internationale toppers, die in het buitenland een vaste benoeming hebben of een alternatief aanbod achter de hand, zijn zeer moeilijk te overhalen hier te komen werken. Zij haken af of stellen zich zelfs geen kandidaat als ze de strenge voorwaarden vernemen.'

Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) laat in een reactie weten dat 'het Nederlands een belangrijke onderwijstaal binnen het hoger onderwijs is. Dat is het uitgangspunt van de huidige taalregeling die vrij recent is. Een evaluatie van die taalregeling is voorzien in het Vlaams regeerakkoord, en de taalttest voor buitenlandse professoren maakt daar deel van uit.'

Oproep tot verandering

Vicerector Pollefeyt benadrukt dat het belangrijk is dat professoren uiteindelijk goed Nederlands kunnen, omdat Nederlands de bestuurstaal is aan deze universiteit. 'Het is belangrijk voor hun sociale integratie dat zij het Nederlands voldoende beheersen. We zouden niet graag twee types professoren creëren, namelijk zij die alleen Engels kunnen en zij die alleen Nederlands en Engels kunnen en dan maar alle bestuurstaken moeten vervullen.' Geen kennis van het Nederlands betekent namelijk dat deelname aan alle beleidsorganen aan deze universiteit de facto onmogelijk wordt.

Pollefeyt vertelt dat de problematiek in de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) vaak is aangehaald en dat de Vlaamse Overheid op de hoogte is van de bezorgdheid. 'Er is een spanning tussen de nood aan internationalisering aan de ene kant en aan het legitieme behoud van het Nederlands als bestuurlijke en academische taal aan de andere kant. Soms staan die twee belangen tegenover elkaar. Vandaag is dat maatschappelijk-politiek een urgent thema.'

Pollefeyt roept op tot verandering. 'Er moet een nieuw debat en een nieuwe politieke reflectie komen over de vraag hoe je die twee zaken beter met elkaar zou kunnen verzoenen.'

Zowel Peter Lievens als Luc Sels benadrukt dat het geen wens is om het Nederlands als bestuurstaal af te schaffen of te devalueren. 'Die professoren leren sowieso Nederlands', vertelt Lievens, 'maar daarom niet op B2-niveau na drie jaar. Voor jonge mensen die een *tenure track* volgen (een traject van bepaalde duur waarbinnen een onderzoeker aan bepaalde onderzoeks- en onderwijsvereisten moet voldoen om op vastbenoemd te worden, red.), is dat heel moeilijk. Zij moeten Nederlands leren

Part of the deal

Niet iedereen is tegenstander van de regel. Bernard Tilleman, decaan van de faculteit Rechtsgeleerdheid, heeft begrip voor het strakke wetgevend kader. 'De taal leren betekent: je integreren in de faculteit. Ik denk niet dat dit ons onmiddellijk een competitief internationaal nadeel geeft. Uiteindelijk is het ook een nadeel als de professoren geen korps vormen en men niet geïntegreerd is in de facultaire gemeenschap. De taal leren is *part of the deal*.'

Tilleman erkent wel dat het voor sommige professoren moeilijk is om binnen drie jaar B2-niveau te behalen. 'Over de snelheid valt te spreken. Voor

'Die professoren leren sowieso Nederlands, maar daarom niet op B2-niveau na drie jaar'

PETER LIEVENS
DECAAN WETENSCHAPPEN

op een hoog niveau, maar daarnaast nog aan een heleboel academische eisen voldoen. In tijden waarin burn-out hoog op de agenda staat, is dat een vreemde situatie.'

Luc Sels wijst er dan weer op dat het voor professoren uit bepaalde landen extra moeilijk is de test binnen de drie jaar af te leggen. 'Er wordt geen differentiatie gemaakt naar taalafstand. We hebben de voorbije twee jaar onder meer een Chinees, een Indiër en een Iraniër aangeworven. De taalafstand is voor hen simpelweg veel te groot om op drie jaar te overbruggen. Een van de drie heeft intussen beslist te vertrekken.'

Sels besluit: 'Ik vind dat we naar soepeler kader moeten gaan als we onszelf niet willen veroordelen tot een arbeidsmarkt van achttien miljoen Nederlanders, zes miljoen Vlamingen en wat Duitsers of Zuid-Afrikanen.'

mensen met een Europese taal is drie jaar haalbaar. Voor sommigen is drie jaar misschien te kort en zou je een soepelheid moeten inbouwen. Maar het is gewoon heel belangrijk dat men zegt dat ze Nederlands moeten leren. De taal leren is ook de cultuur leren kennen.'

Sels vindt ook dat Nederlands leren noodzakelijk is, maar ziet niet waarom dat strikt op drie jaar en meteen op zo'n hoog niveau zou moeten. 'Ik heb absoluut begrip voor argumenten die pleiten voor het bewaken van de eigen taal, maar mensen die hier langer dan drie, vier jaar blijven, committeren zich sowieso om zich te integreren in de gemeenschap. Zij zullen geprikkeld worden om de taal te leren. Je spreekt dan de intrinsieke motivatie aan, wat een betere hefboom is dan de verplichting en druk om het binnen drie jaar te kunnen.'

Longread. Na de hype, de ontzuivering: MOOCs kritisch bekeken

Online, gratis hoger onderwijs vertoont (veel) kinderziekten

Nu de hype rond Massive Open Online Courses is gaan liggen, is het hoog tijd voor een kritische evaluatie. Over een mislukte democratisering, gebrek aan interactie en ... neokolonialisme.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Pjotr Hubin

Eind 2011 biedt Stanford, één van Amerika's meest prestigieuze universiteiten, een volledig gratis en online lespakket aan: 'Introduction to Artificial Intelligence'. Maar liefst 160.000 studenten schrijven zich in, 23.000 van hen vervolledigen de online lessenreeks en krijgen een certificaat. De Massive Open Online Course (MOOC) is geboren.

'Gewoon nóg een voorbeeld van hoe het hoger onderwijs uiteen valt in tijden van het Internet', schrijft het Amerikaanse tijdschrift *The Atlantic* lyrisch. 'Kenniss, in het verleden overgebracht in heel specifieke plaatsen en naar heel specifieke mensen, wordt verspreid op een heel nieuwe manier.'

Kort na het succesvolle Stanford-experiment, breekt de MOOCs-rage los. MOOC-platforms, het een al commerciëler dan het andere, worden opgericht en overspoelen de wereld. Twee vooraanstaande Amerikaanse universiteiten, MIT en Harvard, richten EdX op: een non-profit MOOC-platform waar universiteiten wereldwijd gratis MOOCs aanbieden. De twee universiteiten profileren zich als voortrekkers en pompen meer dan 60 miljoen dollar in het project. Andere universiteiten volgen in hun kielzog.

Zoals dat wel eens gaat met (technologische) nieuwigheden, ontsnappen MOOCs niet aan *buzzwords* zoals *game-changer* en *disrupter*. 'Zullen MOOCs universitaire diploma's vermoorden?' vraagt het Britse weekblad *The Economist* zich in 2013 luidop af. Het uiteindelijke antwoord is 'nee', al doet ze wel enkele voorspellingen. 'MOOCs zullen een gigantische impact hebben op plaatsen waar amper toegang is tot hoger onderwijs', maar ook 'op dezelfde manier dat mensen eerder wat direct online opzoeken, zo zullen ze open en gratis hoger onderwijs verwachten. De MOOCs zijn een voorteken van een grote verandering binnen het hoger onderwijs.' 'Een uitdaging voor bestaande instellingen', schrijft *The Economist*. 'Een leger aan nieuwe online lessen jaagt de traditionele universiteiten de stuipen op het lijf', schrijft het in een ander artikel.

Direct twee toegevingen: ten eerste kunnen de voortrekkers van de MOOCs er zelfs niet aan doen dat de *watchers* en *pundits* hun project met torenhoge verwachtingen hebben opgezadeld. Ten tweede is een evaluatie na vier jaar snel. Niemand weet hoe het hoger onderwijs er binnen twintig jaar zal uitzien en wat de rol van de MOOCs uiteindelijk zal blijken.

Dat neemt niet weg dat het blinde enthousiasme voor de MOOCs heeft plaatsgemaakt voor realisme. In de ontzuiveringsfase blijken belofes als *game-changer*, 'de dood van de universiteit' en een massale (globale) democratisering sterk overdreven. Het MOOC-sprookje blijkt een complex gegeven met een aantal interessante opportuniteiten, maar evengoed met een aantal serieuze tekorten.

Het blinde enthousiasme voor de MOOCs heeft plaatsgemaakt voor realisme

Veel potentieel

MOOCs zijn een interessante onderwijsvorm. Uit studies blijkt dat dit soort afstandsonderwijs zeker niet per se minder goede leerresultaten oplevert dan traditioneel *face-to-face* onderwijs of hoorcolleges. Hoewel dergelijke studies sterk contextgebonden zijn, zijn MOOCs pedagogisch verantwoord.

Fien Depaape is docent verbonden aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen aan de KU Leuven. Ze doceert het vak Educatieve technologie en houdt zich onderzoeksmatig bezig met analyses op MOOCs. 'MOOCs bieden zeker mogelijkheden', stelt ze. 'Je kunt een groot aantal studenten bereiken. Het model is ook zeer flexibel voor de 'lerende'. Je kunt leren waar en wanneer je wil.'

Depaape wijst erop dat één van de sterkste punten aan MOOCs - op voorwaarde dat die onderwijskundig goed ontworpen zijn - het 'adaptieve' karakter is. 'Bij klassieke hoorcolleges is het principe: er is één manier van onderwijs, die geldt voor alle studenten. Bij MOOCs kan je voor individuele leerpaden kiezen. Als je bijvoorbeeld oefeningen maakt en onder een bepaald niveau scoort, kun je specifieke bijkomende theorie of oefeningen krijgen. Hetzelfde geldt voor lerenden met een beter niveau: je kan direct op een hoger niveau inschakelen.'

Uit onderzoek blijkt dat MOOCs vooral in trek zijn bij mensen met een job en 22-plussers. In het kader van het steeds belangrijker wordende 'levenslang leren' bieden MOOCs dus interessante perspectieven. Ook de bedrijfs wereld heeft het potentieel ondertussen ontdekt. Wat betreft bijscholen van nieuwe of oude werknemers kan afstandsonderwijs kostenefficiënt zijn en tot degelijke resultaten leiden.

Massaal afhaken

Ieder voordeel heb z'n nadeel, en dat is bij MOOCs niet anders. De flexibiliteit zorgt voor een bijzonder laag percentage van studenten die de cursussen af werkt. Die zogenaamde *completion rate* duikt vaak onder de 20%, niet zelden onder 10%.

Waarom haken inschrijvers zo massaal af? Uit studies blijkt dat tijdsgebrek een grote rol speelt. Gebrek aan motivatie blijkt eveneens een doorslaggevende rol te spelen, wat vaak voorkomt bij studenten die inschrijven uit oppervlakkige interesse of curiositeit. Nog zo'n belangrijke factor is het ontbreken van interactiviteit en isolatie, alsook het gebrek aan voldoende achtergrondkennis. Toch verrassend is ook de factor van het opduiken van onverwachte kosten zoals een duur handboek. Hoewel verder onderzoek is vereist, blijkt dat een verhoging van interactie (tussen studenten onderling, maar ook tussen studenten en professoren) de *completion rates* kan verhogen.

Je kunt je er iets bij voorstellen. Thuis of op kot achter je computer online lessen volgen, biedt voordelen wat betreft flexibiliteit, maar is vooral heel moeilijk vol te houden. Buiten de eenzaamheid (alleen is ook maar alleen), is 'elkaar motiveren' (wat in *real life* vaak gebeurt) nauwelijks aanwezig. Afhaken kost geen geld. De uitdaging is dus om de MOOCs zo aantrekkelijk mogelijk te maken.

De MOOCs zijn tot nu toe te veel een online-versie van het offline onderwijsgebeuren. Het is duidelijk dat een *web-lecture* niet voldoende is om studenten te behouden. Aan de andere kant brengt een verhoging van de interactie veel

Uit onderzoek blijkt dat MOOCs vooral aantrek vinden bij werkende mensen en 22-plussers

gedoe met zich mee. Vanuit een pedagogische ooghoek moeten dergelijke ingrepen verantwoord zijn. Aangepaste programma's en verschillende leertrajecten brengen veel programmeerwerk met zich mee.

Een andere bepalende factor is natuurlijk dat het behalen van een MOOC niet gelijk is aan het behalen van een universitaire vak of diploma. Universiteiten zijn voorlopig heel voorzichtig om een geslaagde MOOC te belonen met een credit. Prestigieuze Anglo-Amerikaanse instellingen zijn (terecht) bang voor een devaluering van het diploma. Een inflatie aan diploma's zou nefast zijn voor de instellingen zelf en gevolgen hebben op weddeschalen op de arbeidsmarkt. Toch wordt, voornamelijk uit financiële redenen, nagedacht over vormen van (credit)diplomering.

De MOOCs hebben trouwens de grote democratisering-verwachtingen niet kunnen inlossen. De idee dat de gratis online lespakketten groepen zouden bereiken die normaal niet van dergelijk onderwijs kunnen genieten, is een illusie. Uit onderzoek blijkt dat het overgrote merendeel van de MOOC-volgers al een diploma heeft.

Ondertussen is de ontzuivering rond MOOCs in werking getreden. Academici doen wereldwijd onderzoek om de duidelijke problemen waar de MOOCs mee kampen, aan te pakken. De MOOC-platforms houden heel nauw het gedrag van elke inschrijver in de gaten: *clicks* worden bijgehouden om zo door middel van een massa data de profielen en het gedrag van gebruikers te analyseren. Aan de hand van die gebruikersinformatie wordt getracht de MOOCs te remediëren.

'Vandaag kost een MOOC de KU Leuven tussen de 20.000 en 40.000 euro'

KOENRAAD DEBACKERE
ALGEMEEN BEHEERDER KU LEUVEN

Gezond businessmodel?

Hoe kunnen de universiteiten, ondanks al deze problemen en kinderziektes, MOOCs kosteloos blijven aanbieden? Twee jaar geleden vroeg *De Tijd* aan Koenraad Debackere, de algemeen beheerder van de KU Leuven, wat het businessmodel achter de MOOCs was. 'Ze hebben er nog geen', antwoordde Debackere toen.

'Je kunt natuurlijk niet blijven middelen pompen in zo'n platform', vertelt de algemeen beheerder nu. 'Zo iets moet op den duur zelfbedruipend worden.'

'Ik denk dat de MOOCs, en zeker de MOOCs in EdX (het platform waarop de KU Leuven enkele MOOCs aanbiedt, red.), de laatste twee, drie jaar geëvolueerd zijn in hun opzet. EdX heeft vandaag een heel duidelijk businessmodel, waarbij men duidelijk niet de puur commerciële kaart trekt', vindt Debackere.

Het huidige businessmodel voor universiteiten die MOOCs aanbieden via EdX, vertrekt vanuit een eenmalige licentiefee. De instelling moet dan minimaal een viertal producties per jaar genereren. Afhankelijk van het traject waarvoor de instelling kiest, recupereert ze 30% à 50% van de inkomsten uit de MOOCs in functie van het gehanteerde kostenmodel. Want hoewel de MOOCs gratis te volgen zijn, betaal je als gebruiker minstens 50 dollar voor een officieel certificaat. 'Het model is een stuk maturder geworden', besluit Debackere.

De KU Leuven biedt tot nu dus een zestal MOOCs aan via EdX. In 2014 vertelde Debackere nog aan *De Tijd* dat één MOOC al rap tussen de 50.000 à 100.000 euro kost. 'Dat was een eerste ordegetal', vertelt Debackere nu, 'zonder rekening te houden met wat we zelf heel efficiënt kunnen doen. We hebben zo met LIMEL (het Leuven Instituut voor Media en Leren, red.) een heel goede audiovisuele capaciteit in huis. Vandaag kost een MOOC dus eerder tussen de 20.000 en 40.000 euro. Bij heel complexe MOOCs met bijvoorbeeld complexe dynamische 3D-visualisaties, zal dat natuurlijk een stuk duurder uitvallen.'

Zes MOOCs maal zo'n gemiddelde van 30.000 euro, komt ruwweg neer op 180.000 euro dat de KU Leuven in het MOOC-project geïnvesteerd heeft. Deze investeringen worden vaak mede gedragen door projectmiddelen, verworven door promotoren die daartoe kunnen ingezet worden. Reken daar nog de licentiefee bij.

Klinkt veel, al is het duidelijk dat de KU Leuven heel afwachtend is geweest ten opzichte van het grote MOOC-verhaal. Dat vertelde rector Rik Torfs ook aan *Veto* vorig jaar. 'Wij hebben niet meteen ingespeeld op de digitale

'De MOOCs dreigen de wereldwijde dominantie van de Westerse universiteiten te versterken'

PHILIP ALTBACH
CENTER FOR INTERNATIONAL
HIGHER EDUCATION (BOSTON COLLEGE)

mode omdat wij daar eerst voldoende over willen nadenken.' Achteraf gezien misschien maar goed ook. Een grote universiteit als Oxford nam eenzelfde afwachtende houding aan: pas deze maand kondigde de Britse topuniversiteit aan mee te stappen in EdX.

McDonaldisering

Kleine voorspelling: de MOOCs komen hun groei pijnen te boven, worden steeds meer op een aangepaste manier geïncorporeerd binnen het academische curriculum en geven een extra boost aan levenslang leren. Daarbij wordt een belangrijk aspect uit het oog verloren waar - zeker in Vlaamse media - nauwelijks debat over bestaat: het neokoloniaal kantje van het hele MOOC-verhaal.

MOOCs als neokoloniaal vehikel, een ongemakkelijke waarheid? Dat mag nochtans geen verrassing heten. Al langer dan vandaag buigen academici zich over wat 'de McDonaldisering' van het hoger onderwijs wordt genoemd.

Kijk naar de ruimere internationale academische context. Die is behoorlijk ongelijk. Westerse, vooral Amerikaanse, universiteiten domineren niet alleen de (Westerse geïnspireerde) rankings, maar bezitten ook veruit het meeste prestige en middelen om op een internationale schaal te opereren. De globale ongelijkheid binnen de academische wereld is een vaststaand feit.

Samen met de globalisering krijg je Anglo-Amerikaanse universiteiten als 'merken' die net als bedrijven exporteurs worden van westerse onderwijsproducten

en -methoden. Niet-westerse universiteiten of instellingen worden gedwongen in de rol van consument en gebruiker. Dat neokoloniaal noemen (voor alle duidelijkheid: de nieuwe, softere en subtielere variant van klassiek kolonialisme), is zo gek nog niet.

Die eenzijdige stroom van 'The West' naar 'The Rest' is wel degelijk problematisch. Academici noemen deze flow van informatie en methoden 'transfers'. Daar knelt het schoentje: deze transfers vanuit het Westen worden, vaak op een niet-kritische manier, geadapteerd in niet-westerse culturen. De vraag hoe universeel die westerse praktijken en denkkaders dan wel zijn, dringt zich op.

Die implementatie van wat soms 'vals (westers) universalisme' wordt genoemd, gebeurt niet zelden onder formele of informele buitenlandse druk. De drang naar internationale erkenning drijft bijvoorbeeld niet-westerse universiteiten naar westerse methoden. Instituties als het Internationaal Monetair Fonds (IMF) of de Wereldbank dwingen ontwikkelingslanden naar een overhaaste overname van buitenlandse onderwijsmethoden.

Een voorbeeld is 'Cooperative Learning' of de praktijk van groepswerken, een populaire (en goedwerkende) didactische vorm onder Anglo-Amerikaanse universiteiten. Een integrale adaptatie in bijvoorbeeld Aziatische culturen zorgt voor een culturele mismatch en verlaagt de effectiviteit. Onderwijsvormen moeten altijd kritisch en cultuurgebonden worden geïmplementeerd.

Hetzelfde geldt voor MOOCs. Philip Altbach is onderzoeker aan het Center for International Higher Education aan het Boston College. In de bijdrage 'Who Controls Knowledge?' in *The Chronicle of Higher Education* neemt Altbach het neokoloniaal aspect van de MOOCs stevig onder vuur. 'MOOCs dreigen de wereldwijde dominantie van de westerse universiteiten te versterken', schrijft Altbach. 'MOOCs kunnen lokale academische culturen bedreigen, alsook kennis op maat van een nationaal publiek.'

Na de hype, de ontzuivering. Het MOOC-verhaal kent zoveel verschillende kanten dat een debat niet zou misstaan. Het buitenland is al mee, nu Vlaanderen nog.

Anglo-Amerikaanse universiteiten gedragen zich als 'merken' die net als bedrijven exporteurs worden van westerse onderwijsproducten

International House maakt buitenlandse werknemers en onderzoekers wegwijs in Leuven

Iedereen thuis in Leuven

Door de universiteit en zijn spin-offs is Leuven een aantrekkingspool voor internationaal talent. Om deze werknemers en onderzoekers wegwijs te maken wordt het International House opgericht.

Tekst Michelle Van den Broeck

Beeld Vincent Peeters

Sociale integratie

Op 14 oktober dit jaar publiceerde de Leuven Mindgate People-werkgroep de resultaten van een enquête die 1.264 internationale werknemers uit Leuven bevroeg. 69 procent daarvan beoordeelde de woon- en werksituatie als 'goed' tot 'zeer goed' en 71 procent zou zelfs een vriend of familielid aanraden om in Leuven te wonen.

Het minst tevreden waren de werknemers over hulp bij het zoeken naar een job voor de partner of een school voor de kinderen. Aangezien het welbevinden van de partner vaak een determinerende factor blijkt voor een langer of permanent verblijf in Leuven, is het aan het International House om hierop in te spelen.

Slim Leuven

Het International House kadert in het grotere plaatje van het Leuven Mindgate-project. Dat initiatief is erop gericht om de stad Leuven en haar omstreken te profileren als een kennisregio in het hart van Europa. De grote expertise van de Leuvense regio op het vlak van onder andere geneeskunde en de aanwezigheid van zowel een topuniversiteit als innovatieve bedrijven zoals Imec, dragen allemaal bij aan dit plaatje.

De uiteindelijke bedoeling van Leuven Mindgate is dan ook het aantrekkelijker maken van de regio voor buitenlandse investeringen. De oprichting van het International House draagt in die zin bij aan dit geheel en moet ook de internationale uitstraling van de stad Leuven bevorderen.

In praktijk gaat het om het aanbieden van documenten in meerdere talen en begeleiding bij het zoeken van huisvesting. Veelal komen de *internationals* met hun gezin, want ook het gezin wordt erbij betrokken. Om onderwijs op maat van de kinderen te bieden is de International School opgericht.

Volgens initiatiefnemend schepen Mohamed Ridouani (sp.a) gaat het echter verder dan dat: 'Uiteindelijk gaat het ook om sociale integratie. Wij hebben vandaag ongeveer 10.000 buitenlandse studenten, onderzoekers en werknemers, maar ze staan niet echt in contact met de Leuvenaars en dat willen we vermijden. We willen hen sociaal-cultureel ook laten integreren door hen te laten deelnemen aan het vrijetijdsaanbod van de stad en hen ook hun eigen cultuur kenbaar te laten maken', zegt Ridouani. 'Dit heeft een ander groot voordeel. Als je er immers voor zorgt dat ook partners een nuttige bijdrage kunnen leveren in bijvoorbeeld het verenigingsleven is dat ook voor het welzijn van die mensen goed en zullen zij tevens bereid zijn om langer te blijven.'

Vijftig jaar lang

Ook KU Leuven is, als partner van Leuven Mindgate, betrokken bij het International House. Naast haar eigen International Office, dat reeds heel wat doet voor de internationale werknemers, zal het International House aanvullend hulp bieden. Zeker wat betreft het faciliteren van de stadsadministratie is een samenwerking nuttig.

Ondertussen heeft het stadsbestuur ook een gebouw gevonden om het International House te vestigen. Hogeschool UCLL geeft haar campus Comenius vijftig jaar lang in erfpacht om een plek te bieden aan het International House. De campus, die gelegen is aan de Tiensevest, huisvest momenteel nog de richtingen Kleuter Onderwijs en Lager Onderwijs, maar vanaf september zullen de eerste diensten reeds aangeboden worden.

'De internationals staan niet echt in contact met de Leuvenaars en dat willen we vermijden'

MOHAMED RIDOUANI
SCHEPEN VOOR MILIEU (SP.A)

's Meiersstraat 5
016 22 44 38

Wij zoeken schrijvers, fotografen, lay-outers, eindredacteurs, cartoonisten, illustratoren, IT'ers, nalezers, videomakers ...

Interesse? Stuur een mailtje naar veto@veto.be, kom langs op onze redactie ('s Meiersstraat 5, eerste verdieping) of kom elke vrijdag om 16u naar onze open redactievergadering ('s Meiersstraat 5, benedenverdieping). Iedereen welkom, absoluut geen voorkennis of ervaring vereist!

Een analyse van het kiesgedrag van de Amerikaanse jeugd

Amerikaanse jongeren nekken zichzelf

De Amerikaanse jongeren zullen de komende vier jaar zwaar ondervetegenwoordigd worden in het Witte Huis. 55 procent verkoos Clinton, 37 procent Trump. En dat niet alleen.

Tekst Nelis Jespers, Pjotr Hubin en Basil Saen
Beeld I threw a guitar at him (Flickr)

Terwijl *The Donald* de rariteiten en stuiptrekkingen van politieke macht leert kennen, druppelen de eerste gedetailleerde cijfers over de verkiezingen binnen. Op 9 november trokken zo'n 24 miljoen Amerikaanse jongeren tussen 18 en 29 jaar naar de stembus, een opkomst die hoger ligt dan vier jaar geleden. Die jongeren staan voor iets minder dan 20 procent van alle stemmen. Een niet te onderschatten groep dus. De cijfers komen van rapporten van Circle, een onderzoeksbureau verbonden aan de Tufts University in Boston. Ze verkregen hun cijfers op basis van een groot aantal exit polls.

In eigen voet

Opvallend is dat Trump over heel Amerika procentueel gezien evenveel jongeren kon overtuigen als zijn republikeinse voorganger Mitt Romney vier jaar geleden. Beiden overtuigden 37 procent van de jongeren. Ook de samenstelling van het jonge electoraat was zeer vergelijkbaar met vier jaar geleden. De opkomst van blanke jongeren steeg amper, die van minderheden niet. 'Is er eigenlijk iets veranderd?', vraag je je bijna af. Wel ja, het is zelfs vrij spectaculair.

Clinton overtuigde 55 procent van de Amerikaanse jongeren, een groot verschil met haar republikeinse vriend Trump. Ze deed het daarmee echter 5 procent slechter dan Obama vier jaar geleden, een gigantische daling. Jongeren die in de *exit polls* aangaven op een *third-party candidate* of niet presidentieel gestemd te hebben, stegen met – jawel – 5 procent. Adesh Dasani, een student Politieke Wetenschappen aan Temple University, Philadelphia, getuigt: 'Hillary representeerde gewoon nog meer neoliberalisme, nog meer globalisering. Veel jongeren waren heel erg gefrustreerd en kwaad. Ze konden haar gewoon niet steunen.'

In totaal stemde 8 procent van de jongeren niet presidentieel. Dat is heel wat. Deze stemmen gingen afgelopen verkiezingen meestal naar de centrumrechtse kandidaat van de Libertarian Party Gary Johnson en in mindere mate naar Jill Stein, de kandidaat van de Green Party.

Sommige jongeren stemden uit protest niet. 'Er was het idee dat Hillary een comfortabele voorgrond had', meent Adesh. 'Veel jongeren haatten haar toch al,

dus ze beslisten een principieel statement te maken. Principes die moeilijk te verdedigen zijn wanneer de volgende dag een monster de nieuwe president wordt.'

Ook Kiana Barcelona, student aan de George Washington University, kent jongeren die *third-party* stemden: 'Veel vrienden van me uit andere staten zeiden me dat ze voor Gary Johnson gestemd hadden. Ze haten Hillary gewoon.' Sinds 2008 verloren de democraten de stem van grofweg 11 procent van de mensen tussen 18 en 29 jaar, een zesde van Obama's

'Principes zijn moeilijk te verdedigen als de volgende dag een monster de nieuwe president wordt'

ADESH DASANI
AMERIKAANS STUDENT

jonge politieke kapitaal in 2008.

Een gelijkaardige analyse maakt ook Björn Soenens, Amerikaanse watcher en ex-hoofdredacteur van het VRT-journaal: 'Er was veel te weinig enthousiasme na het wegvallen van Sanders, waardoor er niet alleen minder jongeren voor Clinton hebben gestemd, maar er ook minder zijn komen opdagen.'

Buitenspel

Wanneer we wat verder tabellen van Circle in de duiken, zien we dat blanke jongeren zowel minder republikeins als democratisch stemden dan vier geleden. Het derde stuk van de taart steeg in deze categorie met 5 procent. Latino's en Afro-Amerikanen stemden wat meer republikeins, en veel minder democratisch. Bij Afro-Amerikaanse jongeren steeg de *third-party vote* met 7 procent en daalde de democratische steun met een gigantische 8 procent ten opzichte van 2012. De grote vraag in het Amerikaanse meerderheidssysteem blijft natuurlijk waar Clinton deze stemmen precies heeft verloren. En toch. 'Dat is wat Clinton genekt heeft', stelt Soenens.

Gezien de ranzige campagne en de afschuif – vaak – voor beide kandidaten is het niet verwon-

derlijk dat jongeren zich willen distantiëren. In de VS is dat echter niet vanzelfsprekend. In een meerderheidsstelsel met twee partijen zoals in de VS, is stemmen op een derde kandidaat voor het presidentschap zoveel als jezelf buitenspel zetten. Zij maken immers geen enkele kans op het presidentschap. Zeker wanneer dat gebeurt in een *swing state*, een staat die schippert tussen de democraten en de republikeinen, waar een dergelijke daling binnen een leeftijdscategorie nefast is.

In Michigan bijvoorbeeld, een staat waar het verschil voorlopig zo'n 12.000 stemmen bedraagt in het voordeel van Trump, stemden in totaal over alle leeftijdscategorieën heen 220.000 mensen op een derde kandidaat, goed voor 4,7 procent van het totale electoraat.

Het feit is dat de meerderheid van de Amerikaanse jongeren zit opgescheept met een president die ze niet willen. Ook in de voorverkiezingen delfden ze het onderspit. Clinton kon in slechts 2 van de 27 staten, waarvan Circle *exit polls* heeft die leeftijd als categorie hanteren, rekenen op de steun van de meerderheid van de jongere kiezers. In de overige staten won Bernie Sanders – vaak met sprekend gemak – de steun van de jongeren. Clinton won uiteindelijk wel 20 van die 27 staten. Trump haalde in die voorverkiezingen wellicht meer stemmen binnen van jongeren dan Hillary, maar kwam niet in de buurt van de populariteit van *The Bern*.

Het geroep van veel jongeren op de democratische conventie in juli, waar Hillary officieel tot pre-

'Die blanke arbeiders zijn vastgeroeste racisten, die simpelweg altijd zullen geloven dat Mexicanen hun jobs stelen'

ADESH DASANI
AMERIKAANS STUDENT

sidentskandidaat werd verkozen, was een teken aan de wand. Een jonge generatie Amerikanen zal de komende jaren ondervetegenwoordigd worden in het *Oval Office*. Ook na deze verkiezing lieten ze van zich horen. Ze zijn kwaad en zeer gefrustreerd. 'Die blanke arbeiders zijn vastgeroeste racisten en zullen het altijd blijven', zegt Adesh. 'Ze zullen simpelweg altijd geloven dat Mexicanen hun jobs stelen. Ze geloofden het ten tijde van Bill Clinton en ze geloven het nu nog steeds.'

Na die blanke, ondervetegenwoordigde arbeidersklasse van de afgelopen jaren, zijn gefrustreerde jongeren misschien wel een nieuwe bom onder Amerika. Een bom van kiezers die tijdens de

campagne op geen enkele manier het gevoel hadden vertegenwoordigd te worden en die vervolgens – mag het gezegd? – heel naïef zijn geweest.

De schuld van hun ouders!

Donald Trump won ten opzichte van Romney vier jaar geleden enkel stemmen van de babyboomers, de generatie van de ouders van de protesterende jongeren. In die – veruit de grootste – leeftijdscategorie steeg de aanhang met een kleine 2 procent. De democratische aanhang in die groep daalde met 3 procent. Die ene extra procent, die ging opnieuw naar de derde groep.

David Losinsky, student Politieke Economie aan de College of Idaho, verklaart: 'Mensen dachten – ook omwille van de polls – dat minder mensen op Trump gingen stemmen omdat hij zo anders is. Uiteindelijk zal wellicht blijken dat mensen jammer genoeg vooral op basis van hun politieke ideologie gestemd hebben. Ik denk dat de republikeinen uiteindelijk meer tuk waren op een overwinning.' Trump-stemmers wilden gewoon meer dat hun kandidaat president werd dan dat vroegere Obama-stemmers dat van Clinton wilden. Die 'vroegere Obama-stemmers' vat de kater van veel Amerikaanse jongeren samen. *You can't always get what you want*. Zeker als je het niet graag genoeg wilt.

You can't always get what you want. Zeker als je het niet graag genoeg wilt

BLOEDSERIEUS VOOR HOMOSEKSUELE STUDENTEN

'Ik zou in elk geval nooit meer bloed willen geven'

Seksueel actieve homoseksuele studenten mogen momenteel nog niet deelnemen aan de bloedserieweek. Een gevoelig thema dat ook dit jaar weer de kop opsteekt.

Tekst Eva Sevrin

1 op de 20 homoseksuele mannen is besmet met het HIV-virus. Dat staat in contrast met de 1 op 5000 besmette heteroseksuele mannen. Dit, naast andere redenen, zorgt ervoor dat wanneer seksueel actieve homoseksuele mannen bloed zouden geven, hiv-besmettingen door bloedtransfusies met 41,4% zou toenemen. Het aantal donaties daarentegen zou maar met 1,5% stijgen. Maar langs de andere kant heeft het ook gevolgen om deze groep uit te sluiten. Een nieuwe regel zal homoseksuele mannen die een jaar geen seksuele betrekkingen hebben gehad met andere mannen toch in staat stellen om bloed te geven. *Veto* vroeg de mening van homoseksuele studenten.

Michiel Bertels,
student bio-ingenieur

'Persoonlijk voel ik mij niet gediscrimineerd. Ik heb het er wel moeilijk mee dat ik wel bloed kan krijgen, maar niets kan geven. Toch snap ik wel de redenering. Mijn opinie is dat het de plicht van de overheid is om de patiënt op de eerste plaats te zetten. Als het toch zou mogen, zou de poel van extra donoren die je aantrekt niet in verhouding zijn met het verhoogde risico! Want vandaag de dag, ondanks de positieve evolutie, is er inderdaad nog steeds een erg hoge HIV-besmettingsgraad onder homoseksuele mannen. Maar daar wordt dus wel keihard op ingezet door LGBT-organisaties. Er zijn supervel campagnes rond veilig vrijen en er is echt wel een groter bewustzijn. Daarom wil ik wel zeggen dat ik het echt chapeau vind dat de volksgezondheid de evolutie meevolgt. Dat ze hun beleid en de situatie blijven herevalueren. Dat is wel motiverend.'

Arthur*

'Het is vrij kort door de bocht. Het ding is, als andere mensen horen dat homoseksuelen geen bloed mogen geven, denken zij meteen erge dingen. Je geeft echt de indruk aan de samenleving dat wij nog steeds allemaal HIV hebben en ontzettend promiscue zijn. Want vandaag de dag zou ik alle zelfde rechten moeten hebben, maar tijdens Bloedserieweek valt het plots op dat er toch grenzen zijn. Dan gaan mijn vrienden allemaal en kan ik niet mee, dat voelt echt rot. De nieuwe regel is niet echt een grote toegeving. Want je zegt nog steeds dat je je eigen seksualiteit een volledig jaar moet onderdrukken voor je erbij kan horen. Jongens in een monogame relatie worden nog steeds buitengesloten. Ik zou in elk geval nooit meer bloed willen geven. Bloed doneren is echt ingrijpend. Dat is een deel van je lichaam dat je afgeeft hé. Als je ons dan dit gevoel geeft, dan hoeft het gewoon niet meer.'

Karel, student fysica*

'Ik snap wel dat ze deze groep gaan uitsluiten. Ook al hebben natuurlijk niet alle homo's aids, dat getal ligt gewoon hoger dan bij hetero's. Ik heb zelf nog nooit bloed gegeven. Ik vrij zelf zeer regelmatig, en heb ook wisselende partners. Ook al gebruik ik altijd een condoom, het risico blijft wel. De nieuwe regel, een jaar onthouding, is voor mij dan ook niet echt een verbetering. Wat ik wel denk, is dat ze die stigmatisering die met de uitsluiting gepaard gaat, moeten tegengaan. Ik denk dat ze een manier moeten zoeken om de psychologische problemen die jongeren hierdoor kunnen ervaren tegen te gaan, dat ze daar echt naar zoeken. Want anders kan je bijdragen tot het beeld dat alle homo's aids hebben. En dat is gewoon niet zo.'

*Arthur en Karel zijn gefingeerde namen.

'Vandaag de dag zou ik alle zelfde rechten moeten hebben, maar tijdens Bloedserieweek valt het plots op dat er toch grenzen zijn'

ARTHUR, EEN HOMOSEKSUELE STUDENT

DE WEG VAN HET BLOED

Wat gebeurt er met je bloed na Bloedserieweek?

Stel: je hebt bloed gegeven voor de Bloedserieweek. Je kan op Facebook tonen dat je een goede daad verricht hebt en je hebt een leuke goodiebag gekregen. Maar wat gebeurt er met het zakje bloed?

Tekst Joes Minis
Beeld Kalina De Blauwe

'Het bloed dat je hebt afgegeven, heet in het jargon 'volbloed', vertelt Ine Tassignon van het Rode Kruis Vlaanderen, 'dat bloed wordt daarna opgestuurd naar onze centrale, waar het vervolgens wordt gecontroleerd.' Het bloed dat niet aan de eisen voldoet, wordt vernietigd. 'Dat is elk jaar heel erg weinig', vertelt Tassignon.

De Leuvense student is dus erg eerlijk als hij bloed gaat geven. Er zijn veel voorwaarden waar je bloed aan moet voldoen: als je een tand hebt laten vullen mag je één dag niet geven, als je cocaïne hebt gebruikt of een nieuwe seksuele partner hebt, mag je vier maanden geen bloed geven. Dagelijks testen ze bij het Rode Kruis duizenden bloedstalen.

Plasma voor antistoffen

Als je bloed niet aan de eisen voldoet, krijg je daarvan bericht. Dat overkwam de student geschiedenis Isabelle bijvoorbeeld: 'Ik kreeg thuis een brief met daarin de boodschap dat mijn bloed niet goed was omdat er te weinig ijzer in zat.' Doordat ze bloed had gegeven, wist ze dus dat ze bloedarmoede had. 'Ik kreeg pilletjes voor mijn ijzertekort.'

Nadat het bloed is gecontroleerd, wordt het opgedeeld in rode bloedcellen, plasma en bloedplaatjes. De bloedplaatjes zijn vooral voor patiënten die bloedingen krijgen na een chemotherapie; het plasma wordt gebruikt als basis voor antistoffen of voor de albumine, een stof die patiënten tijdens een operatie toegediend krijgen als ze een ernstige bloeding krijgen. De rode bloedcellen worden gebruikt voor, tijdens en na operaties, bij ernstige bloedarmoede en bij hevige bloedverlies.

De drie componenten kunnen van verschillende donoren afkomstig zijn. Om compatibel te zijn moeten alle donoren wel dezelfde bloedgroep en dezelfde rhesusfactor hebben. Wie bloedplaatjes, bloed of plasma krijgt, krijgt dus bloed van verschillende personen. Op dezelfde manier help je als je bloed geeft dus ook verschillende mensen.

Nadat het bloed is gecontroleerd en verwerkt, kan het in principe naar de ziekenhuizen. Doorgaans wordt het eerst bewaard bij het Rode Kruis; rode bloedcellen zijn 42 dagen houdbaar, plasma één jaar en bloedplaatjes slechts vijf dagen. Terwijl jij dus al lang niet meer denkt aan je goodiebag of je Facebookpost, kun je nog altijd helpen iemands leven te redden.

Terwijl jij dus al lang niet meer denkt aan je goodiebag of je Facebookpost, kun je nog altijd helpen iemands leven te redden

BOUWEN TEGEN CO2

De universiteit probeert energiezuiniger te bouwen

Winter is coming. Dat betekent dat we massaal de verwarming weer aansteken. Een slechte zaak voor het klimaat, zo blijkt. De KU Leuven doet inspanningen om minder CO2 te produceren.

Tekst Paul-Emmanuel Demeyere
Beeld Celine Vandeweghe

'Het verwarmen van gebouwen veroorzaakt de grootste CO2-uitstoot in onze stad', vertelt schepen voor milieu Mohamed Ridouani (sp.a). 'Om niet in het duister te tasten wat betreft de uitstoot, hebben we in 2013 door de KU Leuven een nulmeting laten uitvoeren. Om na te gaan wat de grootste bronnen van CO2-uitstoot zijn.' Daaruit bleek dat 60 procent van de uitstoot van CO2 van gebouwen komt. Leuven heeft echter de doelstelling voorop gesteld om tegen 2030 volledig klimaatneutraal te worden.

Ridouani acht deze doelstelling niet onhaalbaar: 'Leuven is een stad waar we heel grote vooruitgang kunnen boeken omdat we geen zware industrie hebben zoals in Gent of Antwerpen. De enige fabriek die we hebben is Stella Artois.' Het aanpakken van de uitstoot door gebouwen heeft volgens hem dan ook prioriteit.

De KU Leuven speelt volgens Ridouani hierin een belangrijke rol. 'Je kan er ook niet

'Het verwarmen van gebouwen veroorzaakt de grootste CO2-uitstoot in onze stad'

MOHAMED RIDOUANI (SP.A)
SCHEPEN VAN MILIEU

naast kijken dat de KU Leuven bijzonder belangrijk is door het patrimonium dat ze bezit.'

Isoleren

'We laten geen enkele mogelijkheid onbenut om energiezuinige aanpassingen te doen', stelt Raf Van Hoorick, hoofd Energiebeleid van de KU Leuven. 'We proberen ons gebruik van fossiele brandstoffen te verminderen, door hernieuwbare energie op te wekken of door energiezuinige technieken toe te passen. Per jaar investeerden we 250.000 euro voor de zuivere vervanging van enkel glas door dubbel glas.' Ook met het vervangen van oude ketels door nieuwere, zuinigere exemplaren probeert de KU Leuven zijn steentje bij te dragen.

Ook Ridouani looft de inspanningen van de universiteit: 'De KU Leuven kijkt zeer actief hoe ze bij het bouwen van nieuwe gebouwen of het restaureren van oude gebouwen op een zo duurzaam mogelijke manier kan doen.' De geplande renovatie van De Valk 3 is hiervan een voorbeeld stelt Van Hoorick. 'We gaan het bovenste gedeelte, dat het meest energie verbruikt, inpakken en van buitenaf isoleren, evenals de daken van de onderliggende auditoria bijkomend isoleren.' Aan deze verbouwing hangt een prijskaartje van ongeveer 1,6 miljoen euro.

Naast het voorkomen van energieverspilling is ook het opwekken van energie met hernieuwbare bronnen een belangrijke strategie stelt Van Hoorick. 'We werken bijvoorbeeld meer en meer met warmtepompen en met warmtewisselaars.' Ook de installatie van zonnepanelen past in deze strategie.

KU Leuven maakt zich klaar voor

'Leuven is een stad waar we grote vooruitgang kunnen boeken'

MOHAMED RIDOUANI (SP.A)
SCHEPEN VAN MILIEU

Comfort

Wat de universiteit dan nog aan energie verdoet zou volgens Van Hoorick dan nog eens zo duurzaam mogelijk moeten zijn. 'We hebben in het recente verleden een grote omschakelactie gedaan van stookolie naar aardgas.' Ook op vlak van elektriciteit doet de universiteit een inspanning zegt Van Hoorick: 'De KU Leuven koopt al enkele jaren groene stroom aan, waar we ook meer voor betalen. Maar we doen dat bewust.'

De verwarming enkele graden lager zetten is echter niet aan de orde. 'Het mag niet ten koste gaan van het comfort van de studenten en het personeel', stelt Van Hoorick. 'We gaan wel onze installaties beter afstemmen op het gebruik. Verlichting en verluchting in de au-

ditoria en leslokalen werken bijvoorbeeld met detectie en vallen uit als er niemand aanwezig is en op die manier besparen we.' De studenten hoeven dus geen dikkere truien of dubbele kousen aan te trekken.

'Het mag niet ten koste gaan van het comfort van de studenten'

RAF VAN HOORICK,
HOOFD ENERGIEBELEID KU LEUVEN

NIEUWE NAAM, NIEUWE AMBITIES

Avicennafonds ondersteunt studenten met migratieachtergrond

Vorige week benadrukte Veto het gebrek aan diversiteit binnen de KU Leuven. Initiatieven zoals het Avicennafonds hopen hierin verandering te brengen.

Tekst Katrien Dreesen

Gemiddeld doen studenten met een migratieachtergrond er langer over om hun bachelor-diploma te behalen, ook al is er sprake van een inhaalbeweging. Deze studenten hebben soms wat meer aanpassing nodig. Bovendien is de uitstroom van deze kansengroep problematisch. Studenten met een migratieachtergrond hebben het moeilijk op de arbeidsmarkt door impliciete discriminatie bij sollicitaties, hoewel ze een volwaardig diploma hebben. Het Avicennafonds wil de door- en uitstroom van deze studenten vergemakkelijken door coaching en vakinhoudelijke begeleiding aan te bieden.

Herlancering

Het fonds bestaat al sinds 2008 onder de noemer 'fonds voor allochtone studenten'. Dit fonds was een back-up voor de subsidies die men kreeg van de overheid om de in-, door- en uitstroom van kansengroepen in het hoger onderwijs te bevorderen. Jarenlang heeft het fonds een slapend bestaan gekend, tot Katlijn Malfliet en Rik Gosselink, respectievelijk vicerectoren Diversiteitsbeleid en Studentenbeleid, samen met Saloua Belahrir, coördinator van het contactpunt interculturaliteit, beslisten om het initiatief nieuw leven in te blazen. 'We wilden een positieve dynamiek geven aan het bestaande fonds en daar hoorde ook een nieuwe naam bij', legt Saloua Belahrir uit.

'Daarom hebben we een wedstrijd onder de studenten en personeelsleden van de KU Leuven georganiseerd, waarbij het Avicennafonds als winnaar uit de bus is gekomen.' Avicenna of Ibn Sina was een Perzische filosoof die het westerse denken beïnvloed heeft. Op 27 november 2015 werd het vernieuwde fonds officieel ingehuldigd. Rik Gosselink: 'In het voorjaar, wanneer er al concrete resultaten zijn van lopende projecten, zal er een event georganiseerd worden om het Avicennafonds meer onder de aandacht te brengen.'

Ondervertegenwoordigd

Heel wat knelpunten van studenten met een migratieachtergrond zijn vergelijkbaar met die van hun Vlaamse medestudenten. Toch blijft deze kansengroep ondervertegenwoordigd. 'Op het vlak van diversiteit ontbreekt het al te vaak aan daadkracht. De huidige beleidsgroep wil hier verandering in brengen', verklaart Saloua Belahrir. Heidi Mertens, van de Dienst Diversiteitsbeleid, bevestigt deze doelstelling: 'Met het fonds willen we voornamelijk gelijke kansen creëren en contacten opbouwen tussen studenten met en zonder migratieachtergrond.'

Bovendien geldt de ondersteuning niet enkel voor studenten met een migratieachtergrond, maar ook voor nieuwkomers en vluchtelingen. De beleidsgroep bestaat uit een bestuurscomité en een adviesraad als schakeling naar eventuele sponsors toe, want voor budget rekt het fonds voornamelijk op financiële steun van externen.

No talent wasted

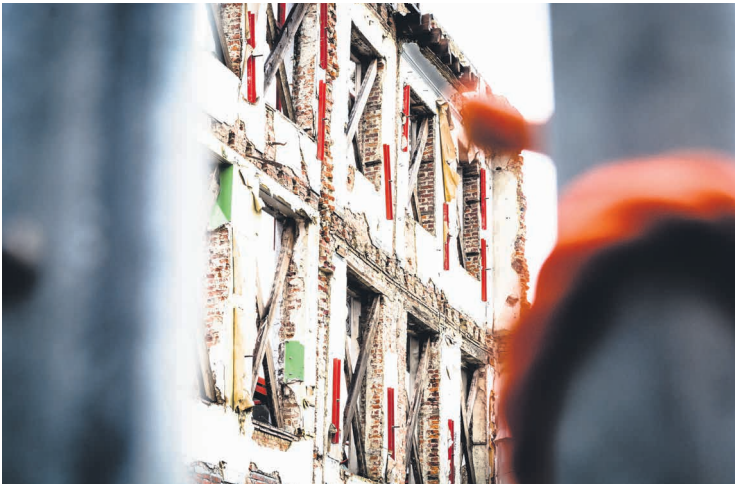
'Met doelstellingen alleen ga je geen potentiële sponsors aantrekken, dus hebben we een concreet project opgestart dat is

goedgekeurd door de Raad voor Studentenvoorzieningen: *No talent wasted*', aldus Saloua Belahrir. Het project steunt 25 studenten door middel van een coach en vakinhoudelijke ondersteuning van maximum twee vakken. Dat combineert men met bestaande hulp binnen de faculteit.

Daarnaast zullen ook 25 studenten met een migratieachtergrond ondersteund worden bij de overstap naar de arbeidsmarkt en willen we werkgevers stimuleren om een divers personeelsbeleid te voeren. Saloua Belahrir: 'De polarisering in de samenleving neemt toe en daar willen we iets aan doen. We moeten ambitieus durven zijn met dit fonds om vanuit maatschappelijk oogpunt een duurzaam verschil te maken.'

'Op het vlak van diversiteit ontbreekt het al te vaak aan daadkracht'

SALOUA BELAHRIR
COÖRDINATOR VAN HET CONTACTPUNT

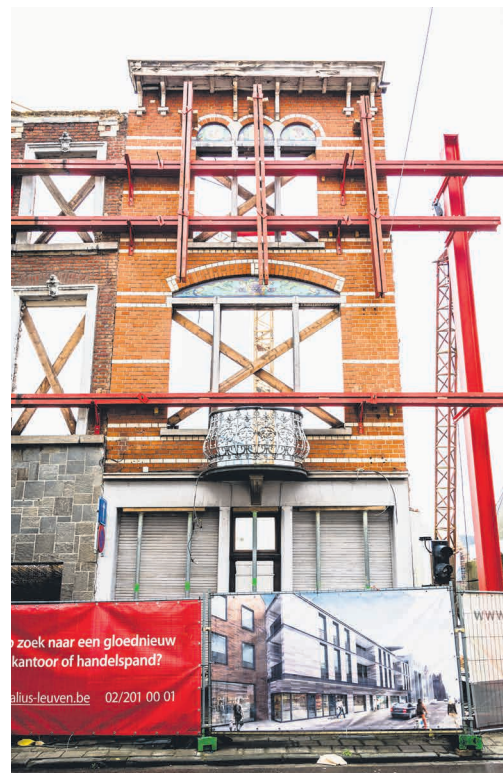
De eerste versterking

Beeld en tekst Anneleen van Kuyck

Flarden behangpapier en een deurbel waaruit de dr...
bestemming van enkele gevels in de Tiensestraat i...
verstoring - Het nieuwe oudste bouwwerk van de stad...
leek een onvoorziene knipoog naar wat er achter d...
groef hij elders in Leuven een put tot waar hij de o...
de eeuwenlang opgestapelde bouwrestanten. Daar...
geen mens met een vinger heeft aangezet. Hij liet...
meter hoge toren te bouwen in het historische centr...
hemel, een reflectie over de menselijke interventie i...

De graafwerken die later van start gingen op de...
loos als Spincemailles artistieke daad. De sanering...
beeld ingrijpend; het opbreken had evengoed de in...
was de krater. Van een verstoring gesproken. Zolar...
sels, waren de oude gevels aan de rand ervan niet m...
Waar ze voorheen indringende blikken weerkatste...
poppenhuis. De woningen waren ontgaan van hun...
craliseerd door machinegeweld.

De ruïne transformeerde naar vernieuwing, voor...
afgelijnde vormen het symbool van een kantelmom...

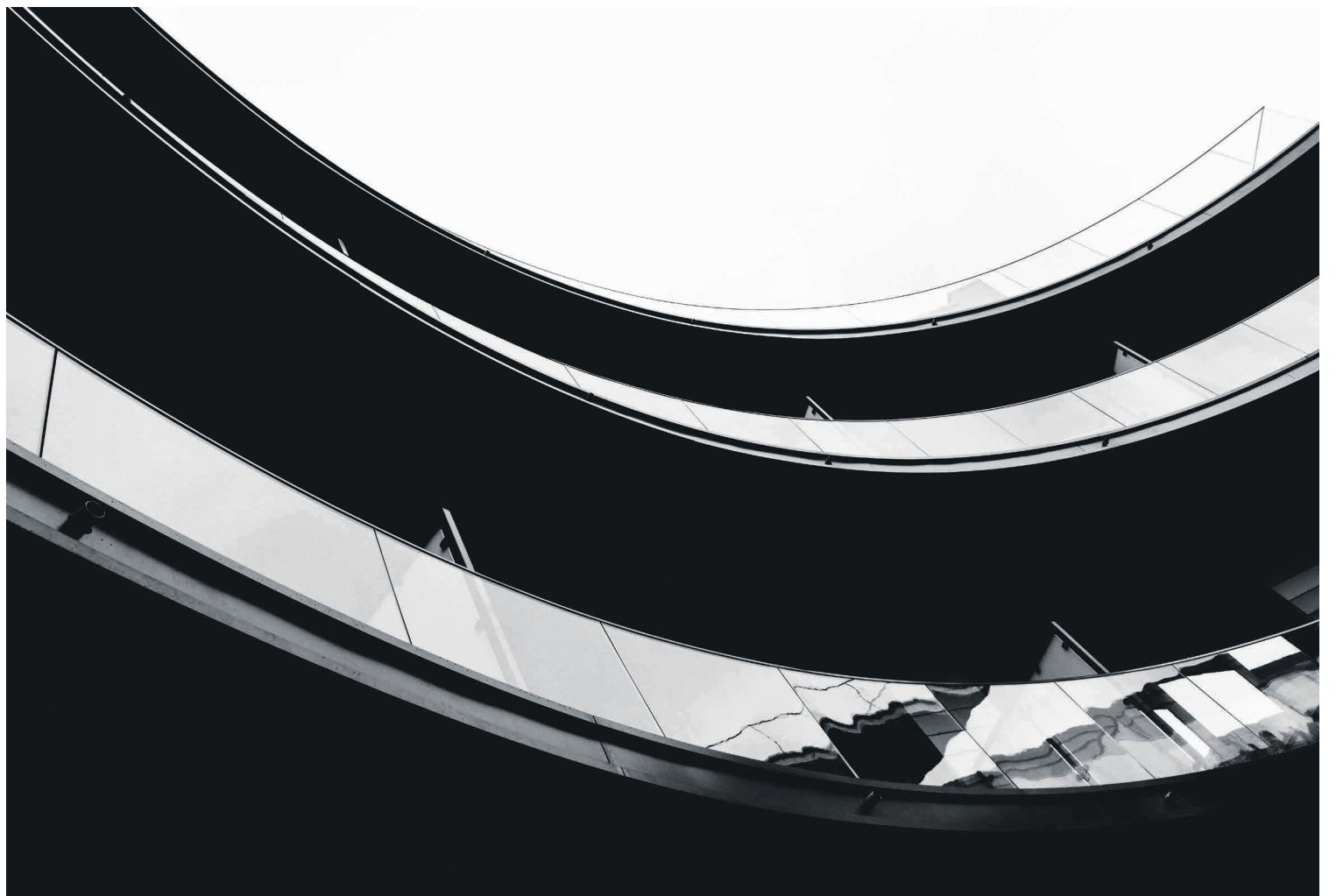

eerste oring

...aadjes doelloos hingen, deden denken aan de vorige
...n Leuven. De achtergebleven affiche van De eerste
... een project van stads kunstenaar Ief Spincemaille,
... e gevels gebeurde. Nu een dikke twee jaar geleden
... oorspronkelijke hoogte van de stad bereikte, onder
... vond hij 'onverstoorde aarde', zandleemgrond waar
... er zo'n veertig ton van opgraven, genoeg om een zes
... um. Het werd een uitzichtpost van de aarde naar de
... n en toe-eigening van de natuur.

Vesaliussite, verliepen hoegenaamd niet zo geruis-
... g van het terrein veranderde het vertrouwde stads-
... slag van een meteor of bom kunnen zijn, zo diep
... ng die put werd opgevuld met nieuwerwetse bouw-
... eer dan een ruïne, ontkleed van elke functionaliteit.
... n, stonden ze plots te kijk als waren ze deel van een
... heilige waarde van intimiteit, stilzwijgend gedsa-

...ruitgang. Nu zijn strakke gevels, spiegelen glas en
... ent in ruimtelijke planning.

De Legende: Professor Joeri Vananroye

'Mondelinge examens zijn soms zoals dat liedje van Jacques Brel. 'Au suivant, au suivant', als een legerbordeel waarin de een na de ander moet worden afgewerkt zonder heel veel liefde'

Joeri Vananroye: hij geeft nog maar vier jaar les, maar heeft nu al de ongemakkelijke eer als Legende door het leven te gaan.

Tekst Nora Sleiderink

Beeld Vincent Peeters

Vananroye is vooral gekend voor de vakken Inleiding tot het economisch recht bij TEW en Handels-, vennootschaps- en economisch recht bij de rechten. Bovendien geeft hij ook les in Brussel, Kortrijk en Antwerpen. 'Ik ben een handelsreiziger in het handelsrecht.'

Quotes

'Spoiler alert: dit komt vaak op het examen' – een van zijn vele uitspraken die het tot *Quotes by KU Leuven professors* hebben geschopt. Zelf had ik misschien wat beter moeten opletten in de les. Gelukkig is Vananroye het soort prof dat je leuk blijft vinden, zelfs als hij je een 7 geeft

voor je examen. 'Dat is het masochisme van onze studenten', aldus De Legende.

Wat vindt u ervan dat uw uitspraken op dergelijke pagina's staan?

Joeri Vananroye: 'Proffen lezen dat ook. Ik vind het zelf wel grappig, maar soms worden die uitspraken uit hun context gerukt. (*Vananroye refereert naar legendarische quotes als: 'Nothing beats a handjob.'*, red.) Dat is ook wel het gevaar van die sites.'

'Lesgeven is soms een beetje over de grens gaan om studenten uit te dagen. Je moet flirten met de grens van het belachelijke om mensen wakker te krijgen. Dan maakt de knipoog, de monnellach of de ironiserende stem natuurlijk het verschil. Als profven weten dat hun uitspraken zonder context op zo'n pagina's worden geplaatst, bestaat het risico dat ze aan zelfcensuur gaan doen.'

Passie

Hoe bent u bij recht terechtgekomen?

'Ik heb veel getwijfeld over mijn studiekeuze: ik dacht aan politieke wetenschappen, slavistiek, zelfs archeologie... Toen ik uiteindelijk voor rechten koos, was dat ook voornamelijk uit interesse voor het publiek recht.'

'Maar in de loop van de studie kreeg ik meer belangstelling voor het privaatrecht. Dat kwam enerzijds door het enthousiasme van de profven. Maar ook omdat ik op voorhand eigenlijk geen idee had wat recht juist was. Ik denk dat dat ook nu nog een groot probleem is. Te veel studenten kiezen voor rechten zonder te weten wat dat precies is, juridisch argumenteren. Maar anderzijds missen we daardoor ook veel goede studenten, die er niet aan beginnen omdat ze een fout beeld hebben van de opleiding.'

Twee op vijf eerstejaars in de rechten behalen minder dan 30% CSE en worden daardoor van de opleiding uitgesloten.

'Ik heb wel sympathie voor een regel die stelt dat de lat hoog moet liggen aan het begin van de opleiding. Als je door het eerste bachelorjaar bent en je blijft je op dezelfde manier inzetten, dan moet de rest ook lukken.'

'Daarom dat ik het altijd raar heb gevonden dat je in de bachelor wel tolerantiepunten krijgt, maar niet in de master. Het is toch logischer dat je aan de ingang erover moet geraken, maar dat we het daarna door de vingers zien als je een ongelukje hebt onderweg?'

U zei ooit: 'Durf te gaan voor een 19.'

'Dat is gewoon leuk voor de prof, als studenten een 19 of 20 halen. Bovendien: resultaten zijn niet belangrijk, maar van de onbelangrijke dingen in het leven, zijn ze toch ook niet totaal te verwaarlozen. Men luistert daarnaar, of men luistert niet, maar ik vind dat uit goede resultaten passie blijkt. Ik denk dat we zeker een grote kleine groep van gepassioneerde studenten hebben. Helaas kun je niemand verplichten gepassioneerd te zijn.'

Vanwaar uw eigen passie voor het vak?

'Ik ben bezig met insolventierecht, handelsrecht, faillissementsrecht... Dat zijn uiterst interessante materies, omdat ze toelaten om onderling afspraken te maken die anderen binden. Privaatrecht wordt pas boeiend als een onderneming de dieperik ingaat, als er niet genoeg geld meer is voor iedereen. Als mensen niet doen wat ze moeten doen, of niet kunnen wat ze moeten doen. Als juristen zijn we professionele hypochonders.'

GIF's en memes

Dat Vananroye door studenten als een legende wordt beschouwd, zal ook veel te maken hebben met zijn atypische lessen. Niet alleen valt hij op door zijn gevatte oneliners, ook het veelvuldig gebruik van GIF's en memes maken van hem een populaire prof.

Grappig zijn in de les: een bewuste strategie of gewoon uw persoonlijkheid die naar boven komt?

'Oh, maar mijn persoonlijkheid is helemaal niet grappig! (*lacht*) Ik ben er mij althans niet van bewust dat ik grappig ben in de les. Een zekere ironie is me evenwel niet vreemd. Maar ik

probeer van de lessen zeker geen show te maken. Ik denk dat er profven zijn die een act opvoeren – vaak ook met groot succes. Maar dat ligt me niet: wie ik in de les ben, is wie ik ben. Daar zit geen strategie achter.'

'Toch moet je een zeker respect hebben voor je publiek door je betoog zo aangenaam mogelijk te houden. De les is natuurlijk geen stand up-comedy, je zult met de lessen Handelsrecht nooit de Vlaamse schouwburgen doen. Maar als het een meerwaarde is voor de stof, dan kan het als mnemotechnisch middel soms helpen om zo'n GIF in de slides te zetten.'

'Een goed geslepen potlood, dat geeft een zeker sensueel genoegen'

Doceert u graag?

'Ja, dat is iets wat mij opwekt. Ik vind het altijd jammer als de lessen gedaan zijn. Dat is natuurlijk ook omdat dan de minder leuke periode van de examens in aantocht is. Al kan zo'n mondeling examen natuurlijk wel aangenaam zijn. Als je tien à vijftien mensen per dag moet examineren, dan is dat bijna gezellig. Voor de prof althans, ik weet niet hoe dat zit voor het slachtoffer. Maar als je door 40 à 50 man moet raken, dan wordt het toch een beetje zoals dat liedje van Jacques Brel: 'Au suivant, au suivant', als een legerbordeel waarin de een na de ander moet worden afgewerkt zonder heel veel liefde.'

Nog een laatste vraag: waarom heeft u zo veel potloden op uw bureau staan?

'Een afwijking als een andere. Die potloden zijn overigens de kwaliteitsvolle potloden, daarnaast heb ik nog een heleboel tweedekleurpotloden zitten in mijn lade. Een goed geslepen potlood, dat geeft een zeker sensueel genoegen.'

'Ik vind een potlood de meest hoogstaande technologie, dat is onverbeterbaar. Net zoals een echt bord met krijt. Eigenlijk ben ik maar een koele minnaar van powerpoint. En zo'n whiteboard met markers: vaak worden die gestolen en zelf heb je er ook nooit bij. In dat opzicht is de *chalk and talk* nog altijd een onovertroffen manier om iets over te brengen. Het faalt nooit, het bord is nooit stuk en geen hond denkt eraan krijt te stelen.'

'Je zult met de lessen Handelsrecht nooit de schouwburgen doen'

Groot Dictee zet aan tot utopiedenken

Woensdagavond vond de negende editie van het Groot Dictee der Leuvense Studenten plaats. Het was er eentje om van te smullen.

Tekst Tim Van Roey
Beeld Simon Grymonprez

Prolegomena voor een partiële re-evaluatie van Thomas Mores utopiedenken. Die zinsnede kregen de deelnemers aan het Groot Dictee der Leuvense Studenten woensdagavond als eerste voor de kiezen. Het dictee werd geschreven door prof. dr. Dirk De Geest, die dat overigens de twee voorbije edities ook al deed. En hij deed dat uitstekend.

De tekst (zie onderaan) zat bomvol moeilijke tot aartsmoelijke woorden waar iedereen flink op heeft zitten zweten. Dat daar soms erg exotische woorden bijzitten, is eigen aan een dictee, beweert De Geest. Had u, bijvoorbeeld, al gehoord van habbiebabbe, koenjit

of klezmerjazz? Om nog maar te zwijgen van de twee-onder-een-kapwoningwijken.

Acrostichongewijs

Het dictee werd voorgelezen door sportjournalist Aster Nzeyimana (zie *navraag Veto 4307*). Zijn zoetgevooisde stem liet menig harten sneller slaan en op zijn uitspraak was weinig aan te merken. Daiquiricocktail, onomasiologie, acrostichongewijs ... Het rolde allemaal over zijn lippen alsof het niets was.

Tijdens de pauze werd een muzikale noot voorzien door Babette van Cleemput, die u waarschijnlijk kent van haar Engelstalige

covers van K3-nummers als *Heyah Mama* en *10.000 luchtballonnen*. Een literaire noot kan natuurlijk niet ontbreken op een dictee. Daar zorgde dichteres Lotte Dodion voor. Even werd het helemaal stil in Aula Pieter De Somer toen ze in raak gekozen beoordelingen pijnlijke herinneringen bovenhaalde.

Ongezien gemiddelde

Daarna volgde de langverwachte prijsuitreiking. Zo kreeg de slechtste speller (284 fouten) de rode lantaarn mee naar huis en

gingen winnaars Jochen De Bock en Geert De Mol (allebei 43 fouten) met mooie prijzen naar huis. Terwijl Jochen een reisje naar Den Haag en Utrecht kreeg, ging Geert met een Parker pen aan de haal (hij mocht nog een extra prijs uitkiezen). Het gemiddeld aantal fouten bij de studenten lag trouwens op 117, wat ongezien veel is.

Al bij al was het publiek zeer verscheiden. Van zeer geoefende spellers tot onervaren snotneuzen, van oude knarren tot piepjonge veulens, van taalpuristen tot komma-nekers ... En laten we vooral de aanwezige przerwalskipaardjes niet vergeten!

Het Dictee: zelftest

Ondanks de bijdehante competitiviteit van je linguïstenknobbel geraakte je niet tot bij hét Leuvense spellingsconcorso geskûtesild? Geen zorgen: Veto heeft 117 fouten (het gemiddelde) integraal in het dictee van De Geest opgenomen – per woord tellen we maximaal drie fouten en klanken tellen als één fout. Kan jij ze allemaal vinden? De verbeterleutel vind je op onze website: veto.be.

Prolegomena voor een partiële re-evaluatie van Thomas Morus' Utopiedenken

's Winters werd de Groot-Leuvense habibabi kort geleden gekweld door de onerische viscositeit van utopieën, meer dan de tribulaties van de Soenieten en Sjiieten in Verwegistan of het gekoeieneer van het anti-Mexicaanse cordon over koeliearbeit. De lectrur van More's visionaire panorama zette de would-beacteur aan tot een ontiegljik overpeinzen. Exceptionele, associatieve gedachtesprongen wisselden

drastisch af met ideeëloze sublimatie. Ten langen leste besloot hij tot een majestueuze rondetafelconferentie om de tendentieuze distopische downheid van de Verlichtingsideologie te ontwrichten.

Haastje-repje ijlden de rectorale delegués, vervuld van girl power, op stilletto's naar de solidariteitsstaking om daar met ontzaglijk kunst-en-vliegwerk in grote getalen de snelle reactiemacht van de gepriviligieerde bourgeoisie te recrutereren. Voorts verrichtten Youtube en de massaal ge-e-mailde en gesms'te correspondentie

adequaat hun werk. Op Secretaressedag werd het Erasmushuis de locatie voor een multi-disciplinaire gedachtewisseling. Als een volleerde goeroe beleed de rector in Potjeslatijn en Indo-Europees koeterwaals de responsabilisering van het grote stadsleven.

De inderhaast opgetrommelde toehoorders luisterden naar allerlei vermoeiende lezingen over de impact van het Doplereffect op micro-economische anti-utopieën, de ortopedagogische meerwaarde van mitielscholen en de compensatoire Midden-Europese acclimatisatie via twee-onder-één-kap-woningwijken, om maar te zwijgen over het goed bedoelde exposé over exotische kruiden zoals karwijzaad, ketoembar, koenjet, kornoelje en kruizenmunt. Pièce de resistance was een PowerPoint-presentatie over technologische contra-innovaties zoals de zwijhaak, de chimograaf, de oscilloscoop en het recombinant DNA.

Gelukkig werd dit kaleidoscopisch gemer door hooggeëerde en hooggeleerde intellectuelen frequent geïnterrumpeerd. Een freile à-capella-koor zorgde zoetgevooisst voor intermezzo's, met verrukkelijke melodiën: Gregoriaanse hymnen maar ook music-hall-deuntjes in up-tempo. Een gerenomeerde mezzosopraan bracht, begeleid door een voortreffelijke clavicinist, obaden, clasherjazz, schlagers etcetera.

Een exquis cateringbedrijf verschaftte het chicste assortiment aan delicatessen

voor gastroseksuelen: geenzins een ordinaire barbeque of fish en chips maar een mousserende daikiri-cocktail met aloë vera of een sherry'tje, gevolgd door mini-entrecotejes, saté'tjes en focachia's, uiteraard Fairtradeproducten. Het Bruegheliaans dessertenbuffet bestond uit een sleense wafelenbak, boekweitpannenkoeken met Stevia en een miel-feuille. Fanaten van sixpacks hadden warempel vooraf gefrisbee'd, gebodybuild of gesquasht.

De cathartische scène werd bruusk verstoord door een nietsontziende non-conformistische goochemer die stiekem Torfs' statieportret met maligne calligrafische graffiti had bekrast. Verbouwereerd wraakte de adjunct-vice-decaan in een dedainieuze en ten hemel schreiende jeremiade deze malloot in mallot.

Post-factuum vatte de analyst acrostichongewijs in zijn resumeetje voor het anuarium het evenement in vijf trefwoorden samen:

transcendentale theatraliteit, onbijbelse onomatiologie, risoïde retardering, feërieke facilitator en spik en span.

Daarmee vergat hij wel de aanwezige Pzewalskipaardjes.

(Staf Nys en prof. dr. Dirk De Geest)

ACADEMISCHE COÖPERATIEVE VENNOOTSCHAP CVBA ACCO

Blijde Inkomststraat 22, 3000 LEUVEN
Ondernemingsnummer 0403 547 615

Bijzondere Algemene vergadering ter zetel op 01/12/2016 om 18u.
Agenda: (Her)Benoemingen en ontslagen.

Aanwezigheid bevestigen via algemenevergadering@acco.be

'Vlaggendanser, niet vlaggenzwaaiier'

VOOR ELK WAT WILS

In 'Voor elk wat wils' laten we een student met een obscure hobby aan het woord. Deze week is dat Kobe Reygel, een student burgerlijk ingenieur aan de KU Leuven en vlaggendanser in zijn vrije tijd.

Tekst Jens Wynants
Beeld Task4Studios en Vincent Peeters

'Vlaggendansen is een vorm van moderne dans'

KOBE REYSEL
VLAGGENDANSER

Kobe, kan je om de nodige verwarring uit de wereld te helpen eerst uitleggen wat vlaggendans is?

Kobe Reygel: 'Het is een vorm van moderne dans, op muziek en met een choreografie. Het opvallendst voor de toeschouwer zijn de kleine vlaggetjes die we gebruiken. Wat we doen is niet identiek aan moderne dans: wij dansen in grotere groepen en de focus ligt op krachtig zijn in je bewegingen, niet op lenigheid. We zijn ook geen vendeliers voor alle duidelijkheid, dat is statischer, met grotere vlaggen en draait dat niet om dans. De enige echte overeenkomst is eigenlijk dat we beiden een vlag gebruiken, maar dat is blijkbaar al genoeg voor mensen om ons te verwarren. (lacht)'

Hoe ben je met vlaggendansen in aanraking gekomen?

'De vlaggen groep waarbij ik zit, Symbolica, komt elk jaar langs op een aantal scholen in Genk om zichzelf voor te stellen en nieuwe leden aan te trekken. Toen ik in het vijfde leerjaar zat kwamen ze ook op mijn lagere school langs, en als onbevungen elfjarige wou ik het wel een kans geven. Dat één van hun optredens voor een voetbalmatch van RC Genk zou zijn, speelde waarschijnlijk ook wel een rol. Ik ben gewoon naar een repetitie gegaan, amuseerde me en niet veel later ben ik lid geworden. Je hoeft dan ook geen danservaring te hebben om lid te worden, ik ben zelf vrij houderig. (lacht)'

'We zijn bij mijn weten de enige vlaggendansgroep in Europa. Vroeger waren er verscheidene keurgroepen die iets met vlaggen deden, maar dat is nu veel minder het geval.'

Selfies met dansers

Wat spreekt er jou juist aan in het vlaggendansen?

'Het belangrijkste voor mij is dat we een hechte vriendengroep zijn, je kan het op dat vlak vergelijken met de Chiro of de Scouts. Dat is één van de hoofdredenen dat ik het al zo lang doe, ondanks alle praktische moeilijkheden zoals studies die er zijn bijgekomen over de jaren heen. Wat ook meespeelt, is dat we elk jaar een tournee maken, in België of door Europa. Zo zie je een deel van de wereld, doe je wat cultuur op en beleef je plezier met je vrienden.'

Hoe verloopt zo'n tournee?

'Meestal vragen we aan het stadsbestuur of ze gratis een aantal slaapplekken willen voorzien voor ons en in ruil doen we dan enkele optredens in die stad. Zo kunnen we heel goedkoop reizen door Europa. Soms is het enthousiasme bij de toeschouwers iets te groot. Tijdens een optreden in Nederland klommen enkele toeschouwers het podium op, gingen tussen de dansers in staan en begonnen selfies te nemen met ons. (lacht)'

'Het hoogtepunt voor mij was wel de tournee die we maakten in de Verenigde Staten.'

Waarom was dat een hoogtepunt?

'We zijn geland in Chicago en van daaruit doorgereisd naar Michigan, waar we verbleven. Daardoor hebben we de kans gekregen om een groot deel van het landschap te zien. In de dagen die we vrij waren hebben we zo veel mogelijk plaatsen proberen te bezoeken, New York was de hoofdprijs. Daar hebben we op Liberty Island, waar het Statue of Liberty staat, opgetreden. Nu ik erop terugblik maakte Chicago echter meer indruk op me dan New York. Chicago is een prachtige stad die onterecht een wat negatieve reputatie heeft gekregen. Bij New York lagen de verwachtingen misschien dan weer iets te hoog.'

Enthousiasme op de Balkan

Je hebt al in veel landen voorstellingen gegeven. Waar treed je het liefst op?

'Vooral de Balkan en de Oost-Europese landen zijn aangenaam, het publiek daar is heel enthousiast en de interesse in wat we doen is er opvallend groot. Daarnaast is alles er naar Belgische normen zeer goedkoop, dat is wanneer je als student reist altijd mooi meegenomen.'

Hebben jullie met alle reizen die je hebt gemaakt enige bekendheid opgebouwd?

'Niet echt, meestal moeten we zelf het initiatief nemen om een optreden te regelen. We zijn onlangs wel gevraagd voor 'Belgium's Got Talent' maar dat hebben we afgewezen, daar zijn we nog niet klaar voor op dit moment.'

Heb je andere vormen van dans geprobeerd of zou je dat willen proberen?

'Nee, daar ben er veel te houderig voor. Mijn verdere danservaring blijft beperkt tot de 'robot' doen wanneer ik te veel gedronken heb, en dat is maar best zo. (lacht)'

LIFEHACK

Sluipwegen voor de Leuvense student

Lifhack: Gratis kranten lezen

Iedereen stuit wel eens op een irritante betaalmuur wanneer je een online artikel wil lezen. Dat is vanaf nu verleden tijd. De KU Leuven biedt namelijk een account aan waarmee studenten toegang hebben tot enkele grote online krantensites. Hoe gaat het in zijn werk?

Surf naar limo.libis.be. Klik op 'KU Leuven, Campus Leuven'. Zorg dat je ingelogd bent met je KUL-account en zoek in de zoek-

balk naar de krant naar keuze. Klik op 'view online', volg de instructies en geniet van je gratis krant! (Bij enkele kranten kan je enkel op artikels zoeken en niet de hele krant lezen.)

Ook andere zaken zoals Van Dale zijn gratis beschikbaar via 'databases'.

(Tim Van Roey)

Reis naar Rusland

RECENSIE: DE REISCONCERTEN VAN HET USO

Oost west, thuis best? Op 17 en 18 november bewees het Universitair Symfonisch Orkest waarom de ideale bestemming van hun reisconcerten ook het thuispubliek kan zijn.

Tekst Gilles Michiels en Ariana Degheselle
Beeld Ariana Degheselle

Het is een jaarlijkse traditie: de buitenlandse reis die het Universitair Symfonisch Orkest (USO) in november maakt, om er te repeteren en te concerner met de ensembles van de plaatselijke universiteiten. Dit jaar vertoefde het orkest in de aanloop van het concert in Denemarken. De vruchten van die reis werden donderdag en vrijdag ten gehore gebracht in Aula Pieter De Somer (PDS).

Verrassend genoeg was op het concert van die Deense quarantaine weinig te merken. Met een programma waarin grote namen als Tsjaikovski en Rachmaninov pronkten naast de in de Duitsland geboren Oskar Böhme, zette het orkest vanuit de schoolbanken in PDS resoluut koers naar een andere bestemming: het Rusland van de late 19de eeuw.

Balkonscène

In de klassieke opbouw van het concert bij Tsjaikovski's ouverture *Romeo en Julia* de spits af. Het werk, een thematische interpretatie van de scènes uit Shakespeares stuk, komt

wat aarzelend en zoekend op gang. Wanneer de instrumenten elkaar echter vinden, hoor je ze wel in de muziek: de romantische balkonscène, met Romeo in de althobo en Julia op de fluiten. Geen licht aperitief, die soms bombastische liefdestragiek, maar onder leiding van dirigent Edmond Saveniers is het melodrama goed verteerbaar.

In het tweede werk, Böhmes *Trompetconcerto*, springen de vonken van de interactie tussen diezelfde Saveniers en trompettist Roeland Henkens. Henkens voelt zich kennelijk in zijn sas in de meeslepende, lichte melodieën van Böhme. Op de achtergrond wordt zijn solo gedegen gedragen door het orkest. Een hoogtepunt, dat zelfs een spectaculair staartje krijgt, wanneer Henkens in een extra nummer met één vinger vliegensvlug zijn instrument be-roert. Pure trompetpret.

De koning van Carlsberg

De hoofdbrok van het concert, traditiegetrouw een symfonie, volgt na de pauze met de *Eerste*

symfonie van Sergei Rachmaninov. Een interessante keuze: terwijl de Russische componist wereldwijd geroemd wordt om zijn pianoconcerti, werd de symfonie na een desastreuze première tijdens Rachmaninovs leven nooit meer opgevoerd. 'Laat opus 13 nooit je eerste symfonie zijn', grapt de presentator. Toch is hier al de emotionele spanning en de vloeien-

koning – Saveniers had het liever over de *Carlsbergkoning* – van de Deen Edvard Grieg. Wie de uitvoering van het USO hoort, begrijpt waarom het stuk zo populair is. Uit de gejaagde afwisseling tussen de strijkers en de blazers ontrolt zich een filmisch beeld: Tom en Jerry, versnellend, elkaar nakend, in een zenuwslopende inhaalrace tot de pompeuze coda.

Uit de gejaagde afwisseling tussen de strijkers en de blazers ontrollen zich filmische beelden van Tom en Jerry

de dynamiek te horen die de Rus in zijn latere werk zou perfectioneren. De uitvoering van het USO doet de hechte interne samenhang van de vierdelige compositie alle eer aan. De occasionele valse noot die nu en dan te horen was, is in het geheel slechts een voetnoot.

In het bisnummer refereert het orkest wel naar zijn reisbestemming. Bij wijze van uit-smijter weerklinkt *In de hallen van de berg-*

Met deze reisconcerten trekt het USO nog eens een dikke streep onder wat het zo sterk maakt: een aanstekelijk groepsgevoel, een fijne interactie tussen muzikanten en de kunst om op korte tijd een matuur programma in elkaar te boksen. Deze reisconcerten voegen aan een fijne traditie een nieuw hoofdstuk toe, dat afgesloten werd door die andere goede gewoonte die het USO erop nahoudt: een gratis Lefje achteraf.

Cassiers experimenteert met sober toneel

Guy Cassiers bewerkt 'De moed om te doden' van Lars Noren. Met zo'n titel zou het over Syriëstrijders kunnen gaan, maar de regisseur kiest voor de beklemmende relatie tussen een vader en een zoon.

Tekst Margot De Boeck

Cassiers' stukken zijn het liefst groots van opzet. Ze moeten een literair meesterwerk zijn met een grote cast en ingenieuze video-installaties. Dat alles is opvallend afwezig deze keer: *De moed om te doden* is sober en drijft op de acteerpresetaties van slechts drie acteurs. Precies daardoor wordt het – ironisch genoeg – een experiment.

Een zwart zeildoek schermt het grootste deel van de bühne af. De acteurs staan op slechts een vijfde van het speelvlak. Ze lijken op de rand van de afgrond te staan en het is wachten op wie de ander er het eerst afduwt.

Het is wachten op wie de ander het eerst van het podium duwt

Te veel Drets

De vader, neergezet door Dirk Van Dijk, komt een tijdje bij zijn zoon Erik wonen en analyseert diens karige inboedel. Het is het begin van een meanderende dialoog die soms herkenbaar en grappig is, maar af en toe te alledaags aandoet.

Het *Eiland*-acteur Van Dijk viel last-minute in voor Marc Van Eeghem, die ziek moest afzeggen. In twee weken studeerde hij de rol in van de kruiperige, aandachtzoekende vader. Zijn spel is soms grotesk en in de scènes waarin hij zich boos maakt, verschijnen daardoor flarden van de bekende kantoornerd Michel Drets. Het maakt het geheel luchtiger, maar doet soms afbreuk aan de geloofwaardigheid van het stuk.

Aan het begin van het tweede bedrijf verschijnt de frisse Radka, Eriks vriendin, op het toneel. Er komt meer vaart in het spel en met de vertolking van de zwarte actrice Aminata Demba geeft Cassiers in zijn acteurskeuze de tekst een nieuwe laag.

Cassiers wil reflecteren over identiteit en traditie. De hoofdpersonages Erik en Radka slapen dan wel samen, een relatie wil Erik het niet noemen. Vaderlief stopt niet met haar desondanks onafgebroken het liefje van zijn zoon te noemen. Erik wordt een blauwdruk van de moderne mens: onafhankelijk van iedereen, maar vooral erg alleen.

Niet doen

Erik maakt zich op om te slapen met de vraag of zijn vader tijdens zijn nachtelijk toiletbezoek niet te veel wil hoesten. 't Is goed, ik weet dat ge daar ligt en dat ge aan het afzien zijt.'

Radka en vader blijven op. Hij vergeet zijn oude lijf wanneer hij met haar danst. Al snel liggen zijn handen stevig rond haar lijf en zijn broek op de grond. Griezelig kalm betreedt Erik opnieuw het toneel. Vader en zoon voeren een gesprek zoals alle eerdere gesprekken. Wat eerst nog herkenbaar leek, blijkt al de hele tijd misvormd te zijn. Een omhelzing verandert gaandeweg in dansen en in wurgen. Het licht dooft wanneer de laatste woorden klinken: 'Erik, niet doen.'

Van Dijk verdient een pluim voor de toon van die woorden. Het klinkt zoals wanneer iemand je zegt dat je je handen niet in het vuur mag houden, of dat je beter niet in een kreuple boom klimt. Het klinkt zoals een vader klinkt, die je elke dag zegt wat je beter wel en niet doet.

Precies door dat indringende einde en de over het algemeen genomen sterke acteerpresetaties gaan de twee uren toneel goed vooruit. Voor een diepere reflectie over macht, traditie en identiteit mikt Cassiers met dit sober stuk wel te hoog.

Dubbelinterview: Geert Mets en Edmond Saveniers

'Rock-'n-roll herkauwt meestal gewoon drie akkoorden'

BIO

Geert Mets

- Oprichter van Zeal Records
- Werkte bij platenfirma's PIAS en R&S
- Promotor voor o.a. The Arctic Monkeys & Bon Iver

Geert Mets richtte het label Zeal Records op terwijl Edmond Saveniers al twintig jaar het USO dirigeert. Dat ze de spreekbuizen van pop en klassiek zouden zijn? 'The Beatles, dat is klassieke muziek!'

Tekst Tim van Eijzeren en Gilles Michiels
Beeld Kalina De Blauwe

Net voor op woensdag de avondschemer invalt, komen de beide heren aan op de redactie van *Veto*. Geert Mets heeft met zijn label onlangs de nieuwe plaat van Future Old People Are Wizards uitgebracht en moet nog wat cd's en lp's per post versturen. Saveniers, gekleed met een stijlvolle hoed, zal 's avonds met zijn Universitair Symfonisch Orkest (USO) nog eenmaal repeteren voor de Reisoncerten. Beiden spreken vurig over hun werk.

De tegenstelling tussen popmuziek en klassieke muziek werd oorspronkelijk opgevat als het verschil tussen lichte en zware muziek. Is dat nog steeds zo?

Geert Mets: 'Eigenlijk kun je de vraag complexer maken door de jazz erbij te betrekken. Dat is nog een heel aparte wereld, die vanuit de cultuur gezien toch een beetje snobistisch, elitair lijkt. Ik denk daarom dat er drie werelden zijn. Ik kan muziek dan ook niet zozeer licht of zwaar noemen. Weten we eigenlijk waar die termen vandaan komen?'

Edmond Saveniers: 'Dat onderscheid werd vaak gebruikt, maar ik heb grote moeite met een dergelijke afbakening van klassieke muziek, die men dan ook ernstige muziek noemt. Nochtans is er ook popmuziek in de klassieke muziek. Popmuziek kun je als amusementsmuziek zien en die was er in de 17de en 18de

eeuw ook. Ik zie Telemann als popmuziek uit de 18de eeuw.'

Mets: 'Popmuziek kan je begrijpen als licht, makkelijk, commercieel. Ik ken weinig klassieke muziek, maar denk bijvoorbeeld aan 'De vier jaargetijden' van Vivaldi. Ik kan daar onmogelijk van denken: 'Pfoe, hier word ik even niet makkelijk van.'

Saveniers: 'Ik weet niet of dat onderscheid tussen licht en ernstig nodig is, het is eigen aan de maatschappij om alles in vakjes te verdelen.'

Mets: 'Dat is wat de media vooral doen, om het de mensen gemakkelijk te maken. Klassiek is 'er zal wel een viool en een trompet bij zitten'. The Beatles is ook klassieke muziek! Of kijk eens naar wereldmuziek. Die term is ook jaren geleden uitgevonden. Dan denken mensen gelijk aan zwarten, trommels en tamtams. Wat een foute term is dat. Alle muziek is van de wereld!'

Hoe ervaren jullie de rol van originaliteit en authenticiteit in jullie werk?

Mets: 'Als eigenaar van een klein label werk ik alleen met artiesten die ik authentiek vind, met muziek waar ik echt achter sta. Ik laat dingen links liggen die misschien commercieel interessanter zijn, want het is mijn visie om authenticiteit na te streven. Zijn mijn artiesten dan zo authentiek? Nee, want er wordt nauwelijks iets origineels gemaakt in de popmuziek. Elke rock-'n-rollgroep doet niets anders dan drie akkoorden herkauwen. Dan is het vooral de vraag hoe het wordt her-

kauwd. Revoluties in de popmuziek zijn vooral gelinkt aan het materiaal en de instrumenten.'

'Ik geloof dat de popmuziek alleen maar origineel kan zijn als iemand, zonder culturele invloeden, in een bos gaat wonen en iets maakt waarvan je denkt: 'Wow, vanwaar komt dit?' Edmond, is dat in de klassieke muziek ook niet het geval, dat al heel veel gedaan is, maar dat er toch veel variatie is?'

Saveniers: 'In de klassieke muziek wordt met originaliteit helemaal anders omgegaan. Eigenlijk bestaat de popmuziek bij gratie van de eenvoud. De mensen moeten een melodie kunnen meezingen. Dat betekent dat het gebaseerd moet zijn op heel eenvoudige harmonische verbindingen. Het is een heel klein vijvertje waarin drie viskes zitten. Iedereen vist daar dus in. Neem die drie eruit en gooi ze daarna terug, dan kan de volgende ermee aan de slag. De vijver van de klassieke muziek is veel groter.'

Meer dan de ambassadeurs van hun eigen vijver zijn Mets en Saveniers natuurlijk twee mensen die gebeten zijn door muziek en cultuur. En ze begrijpen elkaar perfect wanneer het op de besparingen in hun sector neerkomt. 'Cultuur is zo belangrijk in de maatschappij, daar mag je nooit besparen', klaagt Mets. 'Maar dat is het eerste wat ze doen.' 'Tja, dat is de tijdsgeest', vult Saveniers aan. 'Ik vind het een gebrek aan inzicht. We zouden uit de geschie-

denis moeten leren: ofwel doe je aan cultuur, ofwel voer je oorlog.'

De perfectie van Bach

Denken jullie dat de popmuziek zich in de geschiedenis kan plaatsen naast de klassieke muziek?

Saveniers: 'The Beatles komen mij direct voor de geest, dat is klassieke muziek. Maar je ziet wel dat er met de tijd steeds meer samenwerkingsverbanden ontstaan, dat klassiek en pop dichterbij komen, vooral dan in het zoeken naar meer mogelijkheden binnen de popmuziek. Als de muziek kwaliteit heeft en vooral de uitvoering, dan wordt dat net zo klassiek als Wagner.'

Mets: 'Klassieke muziek staat historisch gezien veel sterker. Van klassieke muziek zeg je na 500 jaar: dat is Bach of Beethoven. Bij de popmuziek zullen we zeggen: je had blues, r&b, drum & bass. We zullen minder naar de namen van artiesten zelf gaan kijken. Maar de vraag is ook of we ons van de hedendaagse klassieke muziek nog iets gaan herinneren.'

Saveniers: 'Het hedendaagse genre heeft het wat moeilijker. Ik heb zondag nog een concert opgenomen van vier hedendaagse componisten, waarvan ik op dit moment moeilijk kan inschatten of dat over 100 jaar nog gespeeld zal worden. Maar je moet niet vergeten dat men de muziek van Bach lang niet meer speelde. Het heeft geduurd tot Mendelssohn (begin van de 19de eeuw, red.)

'Veel popartiesten willen na een tijd toch gewoon noten leren lezen'

GEERT METS

voordat daar naar teruggegrepen werd.'

Mets: 'Dus dat heeft ook stilgelegd?'

Saveniers: 'Ja volledig, het is pas veel later dat men de kwaliteit en de genialiteit daarvan is begonnen in te zien.'

Hoe noodzakelijk is de klassieke muziek die vandaag gemaakt wordt?

Saveniers: 'Het is absoluut nodig dat er dingen komen van deze tijd, omdat muziek, en kunst in het algemeen, altijd gereflecteerd is op het maatschappelijk beeld. Daarom is het ook nodig om de tijd van een bepaald werk te respecteren. Men maakt nu een beetje de fout in het interpreteren van klassieke muziek door die te veel te projecteren op het heden.'

'Als een schilderij van Van Eyck wordt gerestaureerd, wil dat zeggen dat het in zijn oorspronkelijke staat wordt teruggebracht. Er is niemand die het in zijn hoofd haalt te zeggen 'wij hebben nu verfsorten die veel resistenter zijn dan toen'. Als ik Bach speel op het orgel, zal ik de muziek van die tijd bekijken met mijn bril, maar ik zal die niet aanpassen.'

Is het niet mogelijk om stukken te schrappen in bijvoorbeeld Bach?

Saveniers: 'Ik heb veel Bach bestudeerd, heel veel, en ik heb nog nooit iets gevonden waar ik een noot zou willen veranderen. Maar er zijn componisten, zoals Tsjajkovski, die een aaneenrijging van geniale

'Klassiek heeft een oneindig grote vijver om uit te vissen'

BIO

Edmond Saveniers

- Dirigent bij het Leuvense USO
- Doceerde aan het Lemmensinstituut
- Was orkestleider bij Vlaamse Opera en Vlaamse Kameropera

'Het is aan ons kunstenaars om de mensen muzikaal op te voeden'

EDMOND SAVENIERS

noten schrijven en daartussen denken: 'Hoe moet ik het ene nu aan het andere verbinden?' Dat zit dus vol zwakke plekken. Ik kan me voorstellen dat handige arrangeurs daar wat aan kunnen doen. Al verlies je dan wel de authenticiteit van het werk.'

Geert, heb jij als platenbaas veel zeggenschap over de inhoud en lengte van de songs op jouw label?

Mets: 'Als platenbaas ben ik daar zeker bij betrokken, maar ik ben zelf iemand die vanaf het moment dat ik een artiest bij mijn label binnenhaal, mij er niet mee ga bemoeien. Sommigen doen dat wel en lopen spontaan de studio binnen. 'Die intro vind ik niet goed, die moet je veranderen.' Ik geef de artiest liever mijn vertrouwen. Dan heb je wel het risico dat je als de plaat klaar is, kan denken: 'Wow *shit*, ik had toch iets meer verwacht dan dit.'

Beluister jij popmuziek, Edmond?

Saveniers: 'Ja, in de auto. Daar zet ik nooit klassieke muziek op. Dat is beroepsmisvorming: ik ben zo opgeleid om in een orkest de geringste afwijking te ontdekken en dat leidt mij af. Ik herinner me gesprekken met mensen in een restaurant waar toevallig klassieke muziek op staat. Dan hoor ik opeens: die hoorn is te laag. (*lacht*) Maar anderzijds kan ik ook gewoon van popmuziek genieten. Ik ben nooit iemand geweest

die zegt: 'Na Beethoven is er geen muziek meer geschreven.'

Het nut van notenleer

Hoe kijken jullie aan tegen muziekscholen waar ze geen notenleer meer aanbieden?

Saveniers: 'Ik vind dat dus gewoon een ramp. Als je geen techniek hebt: welk middel heb je dan om je genialiteit tot klinken te brengen? Het is zoals in elke opvoeding: je leert eerst spreken, en dan lezen en schrijven. Je leert eerst musiceren, maar de schriftuur is wel de bevestiging.'

Mets: 'Veel artiesten met wie ik werk zijn tussen de twintig en veertig jaar. De meesten hebben ooit Lemmens gedaan en zijn ooit gestopt, maar allemaal willen ze na een tijd toch opnieuw hun notenleer oppikken. Ze willen ook een partituur kunnen lezen.'

Saveniers: 'Vergelijk het met de taal: als je morgen Russisch wilt leren, moet je cyrillisch leren schrijven. In Japan moet je 8.000 tekens kennen om de krant te kunnen lezen. Je kunt niet onder het geschrift uit. Ik snap niet waarom men de notenleer niet meer aanreikt.'

Het hangt toch wel erg af van de fase waarin je als muzikant zit?

Mets: 'Volgens het cliché kom je in de popmuziek op je vijftiende of zestienste met vier jonge mensen samen om voor de *fun* muziek te spelen. Maar dan wordt het ernstiger en blijkt iemand veel straffer te zijn en knappe nummers te kunnen schrijven. Dan moeten er vaak mensen bij de groep

weg omdat ze niet meekunnen. Van die mensen die zo jong begonnen zijn er, buiten U2 en The Rolling Stones, niet veel die twintig of dertig jaar later nog samen spelen.'

Spotify omarmen

Hoe verschilt de rol van het publiek tussen pop en klassiek? In de popmuziek kunnen regels gebroken worden, terwijl de stilte en het applaus bij klassieke muziek toch steunen op conventies?

Saveniers: 'Dat was vroeger anders. Beethoven programmeerde destijds op een avond drie symfonieën en de mensen wandelden rond. Dat waren promenadeconcerten in de meest letterlijke zin. Ze luisterden een beetje en liepen dan weer naar andere concerten waar wat anders te beleven was. Dan kwamen ze later weer eens binnen. Er was een constante circulatie.'

Is die vrijheid vandaag ondenkbaar?

Saveniers: 'Ik zou het niet doen. Als het publiek niet stil is, dan is dat dodelijk voor de concentratie. De kwaliteit van de uitvoering gaat daar enorm onderlijden. En het is zo geworden dat klassieke muziek iets is waar je naar luistert, terwijl popmuziek meer iets is wat je ondergaat. Waar je op danst of beweegt, of zelfs op de achtergrond een gesprek voert.'

Mets: 'Die subtiele lijn is er wel. Ik krijg vaak van concertzalen de vraag: zullen we dat zittend of staand doen? Gaat de band rocken of rustig spelen? Want als het rustig is, heb je waarschijnlijk liever een rustig publiek voor je neus.'

Is publiekswerking belangrijk in jullie muziekkeuze?

Saveniers: 'Ik speel nu een symfonie van Rachmaninov. Die heb ik nog nooit op een affiche zien staan. Is dat dan omdat mensen die niet de moeite vinden? Nee, het is aan ons kunstenaars om mensen op te voeden. Onbekend is onbemind. Ze zeggen in programma's altijd dat je rekening moet houden met het publiek, maar als ik met de wensen van mijn kinderen rekening had gehouden, zouden ze hun hele leven alleen maar choco eten op hun brood.'

Mets: 'Wat voor verschil er ook mag zijn tussen popmuziek of klassiek: het publiek kan veel aan, maar je moet het wel aanbieden. Het is een kwestie van lef om bepaalde muziek op het programma te zetten.'

Hoe kijken jullie naar de opkomst van streamingdiensten zoals Spotify?

Mets: 'Ik zie daarin een groot verschil tussen de klassieke en de popwereld. Klassieke muziek zal op die diensten wel beschikbaar zijn, maar in de popwereld kun je er niet meer buiten. Tenzij je een klassieker had gemaakt, ging het vroeger als volgt: je brengt een plaat uit met twee of drie singles, en na een jaar was die dood. Het internet heeft daar veel in veranderd. De eerste plaat van Isbells op mijn label is van 2009. Pas vorig jaar stond er een nummer van die plaat op Spotify en die zit nu bijna aan 30 miljoen luisterbeurten. Dan praten we

over een aantal tienduizenden euro's. Door een paar mensen wordt hun muziek opnieuw ontdekt, terwijl het vroeger gewoon oud zou zijn. Het heeft dus zijn voordelen. Financieel zijn het vaak *peanuts* natuurlijk, maar je kan er toch niet buiten. De muziekindustrie kan dan wel zeggen dat het einde nabij is, klagen over dingen is makkelijk. Omarm toch die veranderingen, kijk naar de voordelen.'

Saveniers: 'Wel is het klankbeeld van de muziek via die media niet ideaal. Als ik een opname maak van studiokwaliteit, dan klinkt die anders op Blu-ray dan op YouTube. Zondag heb ik een concert van anderhalf uur opgenomen. Dat bestand was 4,5 gigabyte groot.'

Mets: 'Inderdaad, en een song van vier minuten wordt in mp3 gemakkelijk 4 à 5 megabyte. Dan weet je toch dat je ergens dingen weglaat.' **Saveniers:** 'Je hele frequentiegebied wordt verkleind. Je kunt je daaraan aanpassen. Op sommige plaatsen heeft men nog een radio uit de tijd van de landing in Normandië. Daarom heb ik in mijn studio drie paar speakers, waaronder een paar van die kleintjes zoals je ze ook weleens in cafés in het plafond hebt steken. Om zeker te zijn dat je opname ook daar goed klinkt.'

Mets: 'In de popmuziek neem je vaak iets op in een waanzinnig dure studio, maar je gaat buiten in de auto zitten om het te beluisteren. Dat is wat de meeste mensen horen, op Studio Brussel om 8 uur 's ochtends. Die dure studio heeft niemand in zijn auto zitten.'

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38
Fax - 016 22 01 03
veto@veto.be

veto.be
twitter.com/veto_be
instagram.com/veto_be
facebook.com/vetoleuven
snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 8
Maandag 21 november 2016

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR
Simon 'Nora Sleiderink' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.
Brecht 'Sir Bradley Wiggins' Castel

REDACTIE
Martijn 'Dat wens ik eigenlijk niemand toe.' Stoop, Anneleen 'De Sonnemans' van Kuyck, Arne 'Kardinaal Cardinaels' Sonck, Bavo 'Team Katrien!' Nys, Naomi 'Johan Bonny: gratis citytripke naar Rome' Bonny, Simon 'Sasha Grey' Thys, Eva 'EEN LESBO' Sevrin, Gilles 'de paus' Michiels

SCHRIJVERS
Gilles Michiels, Simon Grymonprez, Ana 'De Heilige Maagd' Van Liedekerke, Pjotr 'KARL MARX' Hubin, Nelis 'Ulrich Manoeuvre' Jaspers, Paul-Emmanuel 'de Hollandse bazen van Rodenbach' Demeyere, Simon Thys, Eva Sevrin, Tim 'Uw dikke moeder' Van Roey, Arne Sonck, Simon 'Jan Hoet' De Smet, Ariana 'een geisha' Degheselle, Brecht Castel, Jan 'ik geloof niet in kardinaals' Costers, Michelle 'een travestiet' Van den Broeck, Celine 'een schoorsteenveger' Vandeweghe, Tom 'een muilezel' Dinneweth, Joes 'Joes Minis' Minis, Katrien 'Roger Janssens' Dreesen, Anneleen van Kuyck, Nora 'Mia Doornaert in al haar schijnheiligheid' Sleiderink, Tim 'Brecht Castel' van Eijzeren, Staf 'Claudia' Nys, Jens 'miswijn' Wynants, Margot 'God' De Boeck, Lien 'een proost' De Proost

BEELD VOORPAGINA

Simon Grymonprez, Anneleen van Kuyck, Vincent 'natte Johan' Peeters, Ariana Degheselle

FOTOGRAFEN
Kalina 'Tom Cruise' De Blauwe, Anneleen van Kuyck, Zourab 'Gilles Michiels' Moussaev, Arina Degheselle, Vincent Peeters, Daphne 'David Davidse' de Roo, Josje 'Jos' Kerkhoven, Simon Grymonprez

TEKENAARS
Celine 'Celie Dehaene' Vandeweghe, Pjotr Hubin, Josje Kerkhoven, Nero Vanbiervliet

KU LEUGEN
Thomas 'Robot Torfs' Winters, Klaas 'Aleph nul' Van den Broeck

EINDREDACTIE
Simon Grymonprez, Brecht Castel, Staf Nys, Jan Costers, Arne Sonck, Gilles Michiels, Simon Thys, Tim Van Roey

VORMGEVING
Simon Grymonprez, Tim van Eijzeren, Anneleen van Kuyck, Ariana Degheselle, Brecht Castel

ADVERTENTIES
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38

DRUKKERIJ
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)

OPLAGE
9.000 exemplaren
ISSN-NUMMER
0773-5162

ABONNEMENTEN
Wil jij elke week een Veto in de bus?
Mail dan je naam en adres naar brecht@veto.be en schrijf 11 euro over op BE22 0011 4801 9147.

MEEDOEN?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out..., *Wie wil jij als kardinaal?*) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgevijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee

Diestsestraat 253 3000 • Leuven

016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

ALMA MENU

www.alma.be
[/almakuleuven](https://www.facebook.com/almakuleuven)
[@almakuleuven](https://www.instagram.com/almakuleuven)
[@almakuleuven](https://www.twitter.com/almakuleuven)

Alma 1,2,3 & Gasthuisberg

- Ma** Groentesoep met spekjes - Chinese noedelsoep met tofu
Gehakte steak met rode kool
Vegetarische 4-kazen tortelloni met spinazie
Koniginnehapje
Kabeljauwfilet met mediterrane saus en broccoli
- Di** Zoete aardappelsoep met kokos - Zuiderse vissoep
Spaghetti Bolognaise - Varkenslapje in jagersaus
Vegetarisch koniginnehapje
Pita met looksaus
Tirolerschnitzel in dragonsaus met romanesco groenten
- Wo** Tomatensoep vermicelli - Heldere kippensoep
Fish-sticks in Hollandse saus met peterseliepuree
Chili sin carne met boontjes en aardappelen
Lasagne al forno
Mixed grill met peperroomsaus en een slaatje
- Do** Kervelroomsoep - Tomatenbouillon
Kalkoensteak met bloemkool in roomsaus
Vegetarische loempia met wokgroenten en pikante rijst
Stoofvlees
Gemarineerde spareribs met slaatje
- Vr** Preisoep - Broccoliroomsoep
Afrikaanse groenteschotel
Kalkoenfilet in Corsendoncksaus met erwten
Vogelnestje in tomatensaus
Rundbrochette in archiducsous met witloof

NIEUW: De Morgen + koffiekoek+ koffie!

Ontbijt het hele jaar door bij Alma KU Leuven en start de dag met een kwaliteitskrant op je bord.

Al 15 jaar De goedkoopste fuifzaal van Leuven

ALBATROS

F U I F Z A A L

Boek nu al voor
volgend academiejaar!

365 per avond, 260 euro tijdens het weekend of voor kringen die aangesloten zijn bij LOKO, of 180 euro voor een cantus

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

Centje bijverdienen?
wij zoeken steeds
avondverantwoordelijken.

Reservaties en inlichtingen: 016/22.31.09 of
albatros@loko.be
www.loko.be/albatros

KU LEUGEN

Ontdek je hoofd, begin bij je schouders, knie en teen

Trump helpt mee op Bloedserieus

Haalt bloed onder nagels vandaan

Naaktfoto's Joy Anna Thielemans gelekt

Schoorsteenvegers voelen zich gestigmatiseerd door pietenpact

"Wij worden hier zwartgemaakt"

Navraag

— Jozef De Kesel —

'Geloof is een zekerheid, maar niet in de rationele zin van het woord'

Aartsbisschop Jozef De Kesel is drukbezet deze dagen. Afgelopen zaterdag werd hij in Rome benoemd tot kardinaal. Veto kon hem interviewen een dag voor hij op het vliegtuig stapte.

Tekst Ana Van Liedekerke en Lien De Proost
Beeld Zourab Moussaev

U wordt zaterdag kardinaal. Ervaart u dat als een grote eer?

De Kesel: 'Absoluut. Ik was zeer verrast toen ik het hoorde. Nog geen jaar geleden werd ik aartsbisschop in Mechelen en dat vond ik al welletjes. Ik zat op de bus naar de luchthaven na afloop van de Europese bisschoppenconferentie toen men mij kwam vertellen dat de paus op het Sint-Pietersplein mijn naam had genoemd bij de nieuwe kardinalen. Toen ik uit het vliegtuig stapte op Zaventem, stonden daar al journalisten. Ze geloofden niet dat ik van niets wist.'

Wat betekent de functie van kardinaal concreet?

'Kardinaal zijn is geen functie, maar iets wat erbij komt. De allereerste opdracht van het kardinalencollege is de paus benoemen. Daarnaast zal ik waarschijnlijk regelmatig vergaderingen in Rome bijwonen, maar mijn taak blijft gewoon die van aartsbisschop hier.'

Franciscus staat bekend als een open, tolerante paus. Is het christendom dat hij vertegenwoordigt de toekomst?

'Ja. Ik heb veel achting voor de paus. Ik bewonder de energie die hij heeft, wat hij zegt en doet. In het begin kan je denken 'nieuwe mesjes snijden goed', maar het blijft duren. Hij heeft een gevoelige snaar geraakt en is voor vele mensen een teken van hoop. Ook voor mij. Ik ben zeer blij dat deze paus mij als een van zijn onmiddellijke medewerkers heeft gekozen.'

De Kerk vandaag

Hoe ziet u de houding van jongeren ten opzichte van de Kerk vandaag?

'Veel jonge mensen zijn op zoek. Toen ik jong was, was het geloof vrij vanzelfsprekend en de Kerk zeer bevoogdend. We leven in een samenleving waarin de mens zijn eigen lot in handen neemt. Hij moet wel iets doen met die vrijheid en dat is niet zo eenvoudig.'

'Jonge mensen hebben een zekere onbevangingheid: 'Het geloof, *why not?*' Ik denk dat we niet zo negatief moeten zijn over onze tijd. Het verleden was veel comfortabeler voor de Kerk, maar de Kerk kan ook over te veel macht beschikken. Godsdienst is niet meer maatschappelijk vanzelfsprekend, maar het is ook niet weg. Er zijn veel mensen die zich vragen

'Moslingelovigen die in je wijk wonen mogen geen vreemden blijven'

stellen, en veel jongeren. Ik zeg niet dat ze het allemaal bij ons vinden, maar sommigen wel.'

Staat de vrijheid waarover u spreekt niet in contrast met de Kerk die toch het etiket heeft star te zijn? De misvieringen op zondag blijven dezelfde formules volgen.

'Je kunt niet verwachten dat de eucharistie iedere keer anders is. Vergelijk het met een ontbijt. Het is een ritueel dat zich afspeelt. Ook feestvieren gaat om rituelen. Natuurlijk zal ieder feest gekleurd zijn door de omstandigheden. In die zin is er wel verscheidenheid in de liturgie: het zijn nooit dezelfde lezingen.'

'Ik zou het niet zozeer zoeken in uiterlijke veranderingen, wel veranderingen in de diepte. Je kunt bij de voorbeden zomaar iets aflezen, maar je kunt ook samenzitten en je afvragen voor wie en voor wat je gaat bidden.'

U had het net al over de pluralistische samenleving. Hoe ziet u de dialoog met andere godsdiensten concreet?

Dat is zeer belangrijk. De basis van elke religieuze overtuiging, van elke echte overtuiging is de vrijheid. Als ik je zeg 'zo moet je denken', dan denk je niet meer. Het fundament van de moderne cultuur is het respect voor de vrijheid van de ander. Maar om mekaar te respecteren moet je elkaar ook kennen. Daarom is de interreligieuze dialoog zo belangrijk. Moslingelovigen die in je wijk wonen mogen geen vreemden blijven. Als we mekaar niet kennen, dan wordt het gevaarlijk. Dan zit je in de dialectiek van zij en wij. In het Frans zeggen ze het mooi: *Il faut vivre ensemble, mais aussi construire ensemble.*

Ondertussen verrijzen er overal moskeeën, terwijl kerken hun functie verliezen. Knaagt dat niet?

'Het is normaal dat er ook moskeeën bestaan. We moeten voorzichtig zijn in het sluiten van kerken. Het kerkgebouw heeft een grote symbolische waarde. Mensen vinden er stilte, een beetje rust in onze hectische samenleving. De overheid begrijpt dat en zorgt voor een goed evenwicht van kerken en moskeeën. Maar het kost ook veel geld en we kunnen niet alles bewaren. De grote infrastructuur die we uit het verleden hebben overgeërfd is bedoeld voor een situatie die vandaag niet meer dezelfde is.'

'De infrastructuur die de Kerk uit het verleden heeft geërfd is bedoeld voor een situatie die vandaag veranderd is'

'De grote waarde van het kerkgebouw is dat het niet functioneel is. Zoals alle diepe dingen van het leven niet functioneel zijn. De stilte, daar doe je niets mee, maar dat heb je wel nodig. De zondagsrust is bedreigd vandaag. Men bestempelt het als nutteloos, je zou veel kunnen doen. Maar daar gaat het net om: soms is het heel belangrijk om niets te doen.'

Het leven van een aartsbisschop

Is uw eigen geloof rotsvast of heeft u ooit getwijfeld?

'Ik heb alleszins nooit getwijfeld. Ik begrijp dat dat kan: je kunt het geloof vinden, maar ook verliezen. Geloof is nooit een totaal veilig bezit. Het geeft zin aan je leven en handelen en als dat aangetast wordt, zit je in een existentiële crisis. Dat heb ik niet meegemaakt, maar soms denk ik wel: tja, het zou toch wel allemaal niet kunnen waar zijn. God is geen evidentie.'

Geloven, wat betekent dat voor u?

'Het is een vertrouwen, een overgave. Geloof gaat niet om het aanhangen van een bepaalde overtuiging. Het is een zekerheid, maar niet in de rationele zin van het woord. Liefde kun je ook niet wetenschappelijk onderbouwen. Maar als je begint te denken dat het niet bestaat, wordt het moeilijk te handelen als mens. Iets dergelijks is dat bij mij voor God.'

'De werkelijkheid waarin wij leven, is te groot en mysterieus om ze alleen via rationele weg te verklaren. Er zijn dingen die aan de ratio ontsnappen. Neem het schilderij van Vincent van Gogh, zijn slaapkamer in Arles: een bed, een stoel, een beetje zon en een venster. Dat is niets, maar dat is enorm. Voor mij is de wereld niet alleen meer dan wat we zien,

maar is er ook iemand die ons gewild heeft en die mijn leven zin geeft.'

Een dag in het leven van Jozef De Kesel, hoe ziet die eruit?

(lacht) 'Zoals u ziet. Die dag begint rond kwart over zes. Ik start met een halfuur stil gebed en woon vervolgens de eucharistieviering bij in beperkte kring. Dan kom ik naar mijn bureau, als ik niet ergens moet zijn. Ik doe de correspondentie of ontvang mensen. Er zijn natuurlijk ook veel dagen waarop ik weg ben. Je hebt een bestuursfunctie als bisschop en dus moet je met de betrokken mensen samenkomen. Het mooie van de opdracht bestaat in de contacten met zoveel verschillende mensen.'

Geloven doe je niet alleen

Is het noodzakelijk dat geloof een gemeenschapsgebeuren is?

'Ja. Het christelijk geloof is kerkelijk. Kerk betekent gemeenschap. Je kunt niet alleen christen zijn. Als je God vindt, dan vind je ook broeders en zusters. Het geloof is nooit alleen een kwestie tussen mij en God. God stuurt je altijd naar de anderen.'

Tot slot een vraag over onze alma mater: waarvoor staat de K in KU Leuven volgens u nog?

'Het is duidelijk dat de universiteit de academische vrijheid heeft. Zij moet niet ideologisch bepaald zijn. Het geloof is geen ideologie. Maar ik denk dat er ook in een seculiere cultuur universiteiten mogen zijn waar het christelijk geloof aanwezig en bespreekbaar is. Uiteraard ga ik mij niet bemoeien met het effectief reilen en zeilen van de universiteit. Mijn aanwezigheid bij de opening van het academiejaar is voor een groot stuk symbolisch, maar symbolen zijn belangrijk. Het zegt waarvoor we staan.'